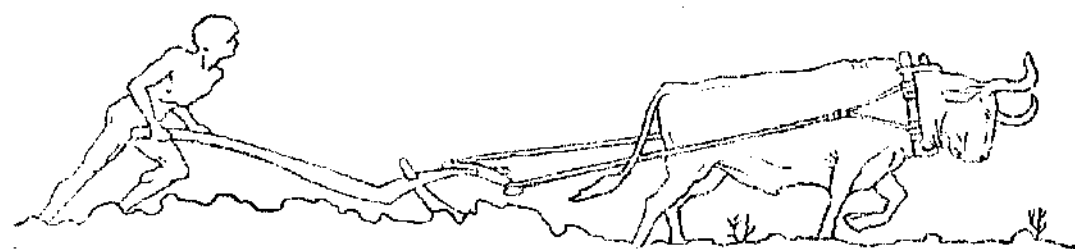

ΕΛΠΙΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΝΔΘΗΝΔΙΑ

ΣΤΟΙΧ. Β' 15 1Α
ΝΟΒΑΡΙΟΥ 1912

ΕΛΠΙΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Τὸ ἀνοίγμα τῶν Οὐρανῶν δὲν εἶνε ὄνειρο. Ἡ θεὰ Ἄρμονία δὲν εἶνε πλάσμα τῆς φαντασίας. Ἔρχονται στιγμές — κι' ἐκεῖνες εἶνε τῆς ἀληθινῆς ζωῆς, — ποὺ μὴ φύσις, δουλευμένη προσεκτικώτερα ἀπὸ τῆς Μοῖρας, καὶ μὲ δυνατότερες πνοὲς μέσα της, θὰ κατορθώσῃ τὸ θαῦμα.

Στοὺς μικροὺς τόπους σπάνια τὰ πνεύματα ἁρματίζονται τοὺς ἀποστόλους — ποὺ ἔρχονται στὸ φῶς μὲ τὴ βαρεῖα προσταγὴ γραμμῆν στὸ μέτωπο: νὰ φέρουν τοὺς ἀνθρώπους σὲ ἐπικοινωνία μὲ τὰ βαθειὰ μυστικά, γιὰ νὰ ξημερωθοῦν καὶ νὰ πιστέψουν. Καὶ στὶς ψυχὲς νὰ φρονιάξουν, πατώντας στὴν ἴδια ἐπιπέδον τους καὶ παραμερίζοντας μὲ χέρι μεγαλοδύναμο τὰ σύγνεφα: «Κυτᾶξτε!»

Ὅμως, ποῖος ἀπ' αὐτοὺς ἔχει τὸν καιρὸ νὰ κινήσῃ κατὰ τοὺς ἀποτραβηγμένους λαοὺς, ποὺ ἔχουν σταθῆ πίσω στὸν Πνευματικὸ Δρόμο, καὶ κινῶνται σ' ἓνα σὺθαμπο. Ἔτσι, μέσα στὴ νέκρα, ποὺ ἐκηρδενίζει δίκαια τὸ πλῆθος, γιὰ τὸ αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴν πῆξιν ἐποχῆς, χάνονται καὶ οἱ λίγοι ποὺ ξεχωρίζουν. Αὐτοί, ποὺ ὀνομάσθησαν πάντῃ οἱ κατὰ λάθος πρόδρομοι. Αὐτοί, ποὺ ἐσκόνησαν πάντα σὲ μιὰν ἀργησι σιδερένια. Τὸ χέρι δὲν κινεῖται γιὰ νὰ γράψῃ τὴν ἀλήθεια. Εἴμαστε κι' ἐμεῖς ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ὕστερον στὸν Πνευματικὸ Δρόμο. Ἄλλοτε ἐτρέξαμε πολὺ, καὶ τώρα ἀναγκαστικὰ ἐμείναμε πίσω γιὰ νὰ ξεποστᾶσουμε. Γι' αὐτὸ σπάνια τὸ κύμα ἐσπρωξῆς ὡς ἐδῶ τὸ γοργότερο καράβι τῶν ἀποστόλων. Ὅσο σπάνια, ποὺ ἠθέλησε τὸ πλῆθος νὰ κλέσῃ Καλλιτέχνας τοὺς ἀπλοὺς τεχνί-

τες, γιὰ νὰ παρηγοριέται μὲ τὴν αὐτακίατη.

Ὅμως κι' αὐτὴ τὴ φορὰ, — εἶνε ἡ δευτέρα — ἡ μοῖρα ποὺ παρουσιάζει τὸ νερὸ στὸν ὄδοι-λόφο γιὰ νὰ ξεδαριάσῃ, ἡ ἴδια μοῖρα ἔσπρωξε στὸ αὐτὴ τῆς Σπερίαντας Καλὸ καὶ τῆς εἶπε: «Ἐκεῖ κάτω σὲ περιμένουν. Πήγαινε νὰ χύσῃς φῶς στὰ μάτια, καὶ στὶς ψυχὲς τὸ ὄνειρο τοῦ ψαλμοῦ σου. Κι' ἂν ἓνας ἐλεεινὸς διαόρη, πῆγαινε καὶ ψάλε γιὰ ἐκεῖνον τὸν ἓνα, καὶ ξετύλιξέ τον γύρω τὰ μάγια ποὺ ἔχεις, καὶ ποὺ ἔχεις μέσα σου, — καταστάλαγμα τῶν οὐρανῶν ἕσους ἐγνώρισες, κι' ὅσοι εἶχαν βοηθήσῃ στὴν δυνατότητι ἐξέλξί σου».

Ἡ Σπερίαντα Καλὸ ἀκούσε καὶ ἐδάκρυσε. Καὶ τὸ δάκρυ ἔσταξε μέσα της καντό, κα' ἐτρένωσε τὸν πόθο. Τρέχοντας ἔσχισε τὴν βοή τῆς ζωῆς, κι' ἔφρασε ἓνα ἀγαθὸ πρῶτ', κι' ἔδεσε τὸ καράβι της στὸν λιμένα σὲν νὰ μὴν ἦθελε πειὰ νὰ φύγῃ.

Γύρω της ἐμαζεύθηκε κάθε κόσμος, — γύρω στὴν πινέμορφη πεταλούδα, γιὰ νὰ ἰδῆ τὰ λαμπρὰ φτερά της, ποὺ ἀπλομένη ἐξεκουράζοντο στὸν ἥλιο τὸν ἑλληνικόν. Κι' ἓνα βράδυ, ἔδωκε τὴν πρώτη διδασκαλίαν ἐμπρὸς στοὺς γονατιστοὺς. Ἦσαν κι' ἄρχοντες, ἦσαν καὶ κύριοι θεσσαρῶν, ἦσαν καὶ ταπεινοὶ σπουδασταί. Ἐνας ψαλμὸς ἄρχισε νὰ κυλῆ, ποὺ ἔδειγγε ρευστοποιημένη τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ σύνολο τὸ ἀνθρώπινο ἐπῆρε τὴν ἀχνάδα παλαιῆς ἀγιογραφίας. Τὰ βλέφαρα ἐχαιμῆλωσαν ἀπ' τὸ ἡδονικὸ βάρος τῆς ἐξάρσεως — ἴδια βλέφαρα ἰέρειας μωδικῆς, ζυμωμένα μὲ κερὶ τῶν τάφων, καὶ μὲ δάκρυα, καὶ μὲ ἀτιμὸς λιβανιοῦ. Σ' ἓνα βύθισμα ὄνειρου

ἀπαρακατάληκτον ἢ μεγάλη μεσάζουσα. Κι' ἐκεῖ, σὺν βύθισμα μέσῳ, — ποῦ ἦταν ἓνα εἶδος ὑπερ-εἰσων οἰστρον, ἄρχισε νὰ περιβάλλεται τις ἐποχές, μὲ ἀλήθειαν, μὲ δύναμιν, μὲ μεγαλοκρέτειαν, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν παλαιὰν Ἰταλικήν. Τὸ πνεῦμα τῶν αἰώνων, τὸ ἓνα βατερον ἀπὸ τὸ ἄλλο, — χω-ρίς νὰ μεσολαβῇ παρὰ ἓνα στιγμιῶν ἔκκο-υρασμα τῆς Καλλιτέχνιδος. Τὸ μουσικὸ ποίημα, ὁ μουσικὸς τρόμος, τὸ μουσικὸν ὄνειροπόλημα, ὁ μουσικὸς ἠρῆνος — καὶ οἱ ἄλλοι ἠρώδων, εἴτε θρημάτων, εἴτε δημοσφογῶν, ἐπέρασιν σὺν ἤσκιον ὀλοζώντανον ἐπῆν ἀπὸ τὴν ἀνθρώπων τῆς Σαυερνάντου Καλοῦ. Οἱ βαθεῖες, οἱ ψυχικὲς καὶ οἱ πνευματικὲς εὐγένειες τῶν Ἔργων, ἀνεδίδοντο κι' ἀπ' τὸ πλέξιμο ἀκόμα τῶν χλωμῶν χειρῶν τῆς, στήν ἀνευρεμένη στάσι μιάς πιστῆς ψυχῆς.

Ἔνα σῆμα φυσικὸ, σὺν τὰ σχήματα ποῦ παίρνουν τὰ χρῶσά σιγνηφίαια τῆς καλοκαιριᾶς. Προσώπια ἐλεύθερα στήν κίνησι, καὶ μὲ τὴν δικήν του ἀναμιαστί γραμμή. Σάρακα ἀπόλλοι, καὶ μὲ τὴν ἀνατροχίαν βαθεῖας αἰσθητικῆς. Ὁ ἀέρας τῆς πεποιθήσεως τοῦ δίδει τὴν ἔκφρασι μιάς ὀρθῆς πρὸς τὰ ἐμπρός. Στέκει πάντα ὑπε-ρήματα, γὰρ τοῦ ἐπιβάλλει τὴν στάσι ἢ ἀξία, καὶ δὲν φοβᾶται καμῖν σιγμῶν τῆς ζωῆς. Ἡ μορφή εἶνε τὸ ἀντιφύγισμα ψυχῆς ποῦ τὴν ἔσκαψαν ὀρθοτικὲς θυέλλες, μὰ καὶ γι' αὐτὸ ἔχει τὴν ἔξαρσι τῆς ὀρθῆς καὶ τῶν μεγάλων ἀνείρων. Ἦσκιον κολοῦν μαζί μὲ γλυκύτητα ἀπὸ τὰ ἕπαλά, τὰ γαληνεμένα χαρισθηρικὰ τῆς, — ποῦ ὅταν δὲν τὰ βαφαίνῃ ἢ σκέψις καὶ τὸ παρῆτονον, μιλοῦν μὲ ἀφέλειαν ἀγγελικοῦ παι-διοῦ. Τὸ κεφάλι τὸ τολύγων ὀλόγιον μὲ ἁρμα-νικὴν ἀκαταστασία μῆτρα μαλλιὰ σὲ ρομαϊκῶ, ἰαλιά, ψυχικὸ κτένισμα. Τὸ στόμα μιλεῖ μ' ἐκείνον

τὸ ἄρρητο μέταλλο τῆς φωνῆς, ποῦ φθάνει στήν ψυχὴ σὺν χαϊδευτικῶ ἀνίστασμα λουλουδιῶν. Τὰ χέρια σφιγγουν ὅλον τὸν κόσμο μὲ συμπάθειαν, ἀλλὰ τὰ μάτια, — ποῦ ἢ γνώσις τὰ ἔκαμε διὰ βαθεῖα μυστήρια — στυλῶνται ποῦ ἐκίμων σὺν προαισθανθοῦν καὶ τὸ πνευματικῶ. Ἐνε-γὰ ὅλα ἀσφαλισμένη. Πιστεύει μόνον σὲ καλά. Καὶ τὸ σύνολό τῆς καταντᾷ νὰ φαίνεται παρι-μυθένιο, καὶ τὸ πρόσωπό τῆς εἶνε τὸ ἰλαρώτερον ὑπόδειγμα τῶν ὄρατων τῆς γῆς.

Ἄς μὴ τὴν ἀδικοῦμε λέγοντας μόνον ποῦ τραγουδεῖ. Ἡ φωνὴ εἶνε τὸ μέσον γιὰ ν' ἀπο-καλυφθῇ ἓνα πλατὺ καλλιτεχνικὸ ἐγὼ, ὀλόγιον φρασιμῆνο, καὶ μὲ τὴν σφραγιδα μιάς σηματι-κῆς πρωτοτυπίας. Δὲν ὑπάρχει σημεῖο σκοτεινὸ σ' αὐτὸ τὸ ἐγὼ. Ἀπὸ παντοῦ σηκομῆνα τὰ παραιοτάματα κι' ὀλοφάνερα ὅλα. Οἱ γαληνε-μένοι τόποι, ποῦ τοὺς βλέπουν οἱ ἀνθρώποι στὰ ὄνειρα, οἱ πηγῆς τῶν τεχνῶν, ποῦ ἀναδίδουν τὴν γαλήνην καὶ τὸ φῶς, οἱ λουλουδιῶνες σφρα-μνῆς τῶν ἡλίων, δεαν ἀποσύρονται ἀπ' τὸ αἰώ-νιο γοργοκύλισμα στοὺς οὐρανοὺς. Ὅλα ἐλεύ-θερα στὰ μάτια τῆς. Κι' ἔτσι, τὸ προνόμιο νὰ βλέπῃ ἀπὸ παντοῦ, καὶ νὰ νοιώθῃ τί βλέπει, τῆς ἔδωκε τὴ δύναμι μιάς τέτοιαν ἐκτελέσεως — ποῦ ζητεῖ τὴν ἔκφρασι νὰ ἔξῃ γενικότητα καὶ πλάτος. Καὶ τὴν τέχνην νὰ μὴ περιορίζεται στήν ἀπόδοσι τοῦ ἡχοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ λόγον, ἀλλὰ καὶ τῆς σφρητικῆς ἀνάγκης — κι' ἔτσι τέλει πᾶ ἀναστημένο νὰ φανερώναται τὸ ἔργον. Καὶ κατέ-βαθα νὰ βλέπῃ κανεὶς τὴν πνευματικὴ συνεν-νόησι τοῦ μουσουργοῦ καὶ τοῦ ποιητοῦ — ποῦ ἔσκαψαν στὸ ἴδιο χαρτί.

Ἔτοια ἢ Ἐλπίς Καλογεροπούλου. Τὸ ἄνομι τῆς ἔχει τὴν θέσι του στὸν κύκλο τῶν Φωτεινῶν.

ΒΕΡΗΝΗ ΠΟΛ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΣΚΕΛΕΤΩΝ *

Ὅπου κι ἂν πλέει, ὅπου κι ἂν πᾶει
τὸ κωπηλάτι τῶν θνητῶν,
κάτω Σειρήνα τραγουδεῖ
μῆσα στὸ γῆρο τῶν Ὁρῶν.

Κι ὅσο ἂν δεθοῦμε στὸ κατῶρι
κι ὅσο ἂν σφαλιζοῦμε τ' αὐτιά,
μὲς στήν ψυχὴ μας, ἔξρει νῆστι
ἢ μαγικὴ φωνή, βαθυά.

Καὶ μᾶς καλεῖ σὲ κάποια μέρη
ὅπου εἶνε πλοῖσιμα ἀπ' ὄρθοφες,
ποῦ αἰώνιο πνέει τὸ κωπηλάτι
κι ἀνθῶνε πάντα οἱ λέημονες.

Κι ἂν τύχῃ κι ἂν τὴν τραυμά
ἀποσταμένους τῆς Ζωῆς,
μᾶς βρεῖ μὴ μῆρα ἢ μελωδί
τῆς μελιστάλαχτης φωνῆς.

Τὸ κῆμα σπῆζουμε καὶ πᾶμε...
καὶ στῆς Σειρήνας τὴ σπηλιά
ἀράζουμε καὶ τῆς ζητᾶμε
θαί μᾶς ἔταξε εὐτυχία.

* Ἀπὸ τὸν "Ὅρα τῶν Ὁρῶν", ποῦ ἐκδίδεται προσεχῶς.

Σ. ΣΚΗΠΗΣ

ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Τὸ Ἀνατολικὸν ζήτημα εἶνε τόσον περίπλο-
κον, περικλεῖται τόσαῦτα συμφέροντα, κατὰ
διωρότους διευθύνσεις διασταυρούμενα καὶ ἄλ-
ληλοσυγκρουόμενα, ἐγκομνεῖ τόσους κινδύ-
νους ὅχι μόνον ἕσον ἀσφαῖ τὴν καθ' ἑμᾶς Ἀνα-
τολίην καὶ τὰ Κράτη τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου
ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν παγκόσμιον ἐν γένει εἰρήνην,
τόσον πολλὰ εἶνε τὰ ἐνδιαφερόμενα Κράτη,
ὥστε τὸ ζήτημα τοῦτο νὰ ἀπασχολῇ διαρκῶς
τὴν πολιτικὴν καὶ διπλωματικὴν ὄλον σφεδρὸν τῶν
Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων καὶ νὰ ἀποτελῇ τὸ αἰώ-
νιον καὶ ἀτελεύτητον θέμα τῶν συζητήσεων ἐν
τε τῷ καθημερινῷ τύπῳ καὶ τοῖς περιοδικοῖς
καὶ τὸ ἀντικείμενον περὶ ὃ περιστρέφονται αἱ
μεταξὺ τῶν Μεγάλων Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων
γνώμηναι καὶ διαλυόμενα συνεννοήσεις καὶ συμ-
μαχία καὶ συνασπισμοί, χωρὶς μέχρι τῆς σήμε-
ρον νὰ καταστῇ ἐφικτὴ ποιά τις λύσις τοῦ ζητή-
ματος, ἴκανοποιῶσα ταυτοχρόνως ὅλας τὰς ἑγ-
χυτέρας ἢ ἀποτέρας ἐνδιαφερομένης Μεγάλης τε
καὶ Μικρᾶς Δυνάμεις καὶ δυναμένη ἐπομένως νὰ
εἰσέλθῃ εἰς τὸ στάδιον τῆς πραγματοποιήσεως.

Μὰ ξάρνον ἢ μάγισσα μᾶς γδύνει
τὴ σάρκα μας, καὶ στήν πικρὴ
τῆς γῆς τὴ σκῆπη τὴν ἔξινει
καὶ τὴ ζυμῶνει ἀναετή.

Καὶ κλάματα γίνονται καὶ νέα
πλάσματα πλάθει μαγικά,
ἄνθια καὶ σκοπιμαῖα ὄρατα
καὶ μῦθα πρῶσινα φρενά.

Κι ἀπ' τῆς Ἀνασφῆας τὰ βύθη
στὸ Φῶς τὰ στέλνει νὰ χαροῦν,
καὶ τῆς Ζωῆς τὸ παραμῦθι
τὸ ἀτέλειστο ν' ἀφρονεζοῦσθῶν.

Μὰ ἐμῆς στῶν σκοτεινῶν τὰ πλάται
τί κωπηλάτι οἱ σκελετοί;
Καὶ τί μὲ τὰ γυαλένια μάτια
θοροῦμε ὀλόγιον βοῦβοῖ;

Δίχως φωτὸς καμῖν ἀχτήνα,
δίχως ἀντίλαλο ζωῆς,
σὲ λίγη σκῆπη πᾶ, ὃ Σειρήνα,
τί κωπηλάτι καὶ δὲ μᾶς λῶεις;

Ἐἶνε λοιπὸν λίαν φυσικὸν ἐκ τοῦ χάους τοῦ-
του, ὅπερ τόσα τόρα ἔτη δημοσφρεῖται ἐκ τοῦ
Ἀνατολικοῦ ζητήματος, νὰ προβῆλλη κάποτε
κάποτε καὶ νὰ συζητηθῇ δημοσίᾳ ὡς φωτεινὴ
τις ἰδέαι ἢ γνώμη περὶ ὀμοσπονδίας τῶν Κρα-
τῶν τοῦ Αἴμου, ἔχονσα τοῦτο τοῦλάχιστον τὸ
καλὸν καὶ ἐπιγογὸν ὄπερ αὐτῆς, ὅτι διὰ ταύτης
πραγματοποιουμένης, ὡς διὰ μεγάλης ἐκέρχεται
ἀναμιαστος καὶ ἀνώδινος ἢ λύσις τοῦ ὅλου ζη-
τήματος καὶ σύμπτισι ἢ Ἐδρόπη θὰ ἠδύνατο
ἐπὶ τέλους νὰ ἀναπνεύσῃ καὶ ἠσυχία ἐπὶ πολὺν
χρόνον ἢ καὶ διὰ παντὸς ἀπὸ τὸν δεινὸν ἐφικτά-
την, τὸν διαρκῶς ἐπικαθήμενον ἐπ' αὐτῆς καὶ μὴ
ἀφίνοντα ταύτην νὰ κλεῖσῃ μᾶτι οὐδ' ἐπὶ σιγμῆν.

Ἡ περὶ ὀμοσπονδίας τῶν Κρατῶν τοῦ Αἴμου
ἰδέαι, δυναμέθια νὰ εἴπωμεν, ἔχει διατρέξει δύο
στάδια μέχρι σήμερον, διὰτι ἐνῶ μέχρις ἐσχά-
των, μέχρι δηλαδὴ τῆς κατὰ τὸ 1908 Νευτορ-
κῆς μεταπολιτεύσεως, ὁσάκις ἐγένετο λόγος
περὶ ὀμοσπονδίας δὲν συμπεριλαμβάνατο ἐν αὐτῇ
καὶ ἡ Τουρκία, ἀπὸ τῆς ἀνακομῆσεως τοῦ Συν-
τάγματος ἐν αὐτῇ, ἐν τοῖς περὶ ὀμοσπονδίας

σχεδίου συμπεριλαμβάνεται και αυτή, ήτις και θα άπειλεί τον πυρήνα και τον άξονα, περί ον θα εστρέφετο ή όλη δημοσπονδία.

Κατά τδ πρώτον στάδιον — δημοσπονδίας δηλονότι μη συμπεριλαμβανούσης και την Τουρκίαν — δέν πρόκειται κυρίως περί δημοσπονδίας (confédération) αλλά μάλλον περί προσωρινού συνασπισμού (coalition) ή και άριστικότερας έστω συμμαχίας των Χριστιανικών Κρατών της Χερσονήσου του Αΐμου, σκοπός της οποίας θα ήτο ή διά κοινών άγώνων εκδίωξις των Τούρκων εκ της Εδρώπης και ή μεταξύ των συμμεζών διανομή των χωρών, ώς κατείχον οι Τούρκοι.

Η τοιαύτη γνώμη περί δημοσπονδίας έξωτερικώς και επιτολαιώς κρινομένη έχει πολλά τά καλά ύπέρ αυτής, διότι ούτε ήκεινο, ύπερ καθ' όσονδήποτε άλλον τρόπον έθεωρείτο ώς όλως άκατόρθωτον ή άλλως πολύ δυσχερές και άμφίβολον, — ή διά πολέμου δηλαδή παρ' ενός μόνον εκ των Κρατιδίων του Αΐμου έναντίον της Τουρκίας εκδίωξις των Τούρκων εκ της Εδρώπης — διά της δημοσπονδίας και της κοινής ενεργείας όλων των Χριστιανικών Κρατών θα καθίστατο μάλλον πραγματοποιήσιμον και κατορθωτόν και άρ' έτέρον διά της κοινής συνεννοήσεως θα ήδύνατο και να άποτραπή ό εκ της διανομής των παρὰ των Τούρκων καταχομένων χωρών άλλως άφικτος μεταξύ των πόλεμος.

Την ιδεάν ταύτην της κοινής συνεννοήσεως των Χριστιανικών Κρατών του Αΐμου έννοήματα έξεμεταλλεύθησαν αϊ άμεισώτερον εις τά ζητήματα της Χερσονήσου του Αΐμου ένδιαφροσύνει Δυνάμεις ήτοι ή Αύστρια και ή Ρωσία και τώρα τελευταίον και ή Γαλλία, οπτα δέ και' ύποτροβούλους και ύπό της πολιτικής εμπνευσμένους ύπολογισμούς ή ιδέα αυτή έχει άποκραυσταλλωθή εις τρία διακεκριμένα σχέδια ή συστήματα, άτινα, καίτοι ώς βίαν πίπτουσι θέτουται την δημοσπονδίαν, διαφέρουσιν όμως ούπισθδώς άλλήλων καθ' όσον διά της επίζητουμένης δημοσπονδίας κινείται κυρίως να έξυτηρητηθήσι τά ιδιαίτερα συμφέροντα μιζς των Δυνάμεων τούτων.

Άλλά καθ' όσονδήποτε σύστημα και άν έξετάσωμεν την ιδεάν της δημοσπονδίας των Χριστιανικών Κρατών του Αΐμου, έν τή οποία να μη συμπεριλαμβάνεται και ή Τουρκία, ώς κοινή προύπόθεσις και προϋπαίτιον έν τίθεται ή έξωσις των Τούρκων εκ της Εδρώπης και ή μετά την έξωσιν διανομή των υπό των Τούρκων καταχομένων χωρών. Άλλά πώς θα γείνη ή έξωσις αυτή; Κατά ποίον τρόπον και υπό ποίους όρους

θα ήτο δυνατή και κατορθωτή ή έξωσις; Κατά ποίαν άναλογίαν έν τω κοινω κατά των Τούρκων άγώνι έδει να συμμετέσχουσιν ή Έλλάς και ή Βουλγαρία, ή Σερβία και τδ Μαυροβούνιον ή και ή Ρωμανία;

¶ Περὶ όλων τούτων και πλείστον άλλων λεπτομερειών ούδεις έγινετο λόγος, ύπετίθετο δέ μάλλον ότι ο Τούρκος θα απέθνησκε φυσικόν θάνατον ώς άλλους θνητός και έγινετο άλλως μόνον και άλλως άκαδημαϊκώς λόγος περί της μετά τον θάνατον διανομής της κληρονομίας μεταξύ των επιδόξων κληρονόμων.

Άλλά και όσον άφορᾷ αυτήν ταύτην την διανομήν ή την τύχην των παρὰ των Τούρκων καταχομένων χωρών, πᾶς εκ των προτέρων μεταξύ των Κρατιδίων του Αΐμου διακανονισμός άποκλείεται, διότι και τά συμφέροντα και αϊ βλέψεις και αντίζηλαιο και φιλοδοξία τούτων ώς και των Μεγάλων Δυνάμεων αυτά καθ' εαυτός τυγχάνουσιν έντελής άσυμβίβαστοι και την τελευταίαν λέξιν επ' αυτών θα έκφέρη ή ισχύς των άλλων, άπέναντι δέ της ισχύος ούτε θείων έχουσι ούτε σησιαίων αϊ άκαδημαϊκᾶς συζητήσεις.

Η ιδέα λοιπόν της δημοσπονδίας των Χριστιανικών Κρατών του Αΐμου είναι ώς ιδέα λαμπρά και αξιόλογος, άλλ' έρ' όσον ύφίσταται Τουρκία θα παραμένη πάντοτε απλή ιδέα, άνεπίδεκτος πραγματοποιήσεως.

Και τώρα ο λόγος περί του έτέρου σχεδίου δημοσπονδίας, έν ή συμπεριλαμβάνεται και ή Τουρκία, περί του όποιον ήρχισεν, ώς είρηται, να γίνεται λόγος από της τελευταίας έν ταύτη μεταπολιτευσεως, ώς άπαρχή δέ πραγματοποιήσεώς της εχον έξηγηθή παρὰ του διεθνούς τύπου τά πέρσι κατά Μάρτιον γενόμενα εις Κωνσταντινούπολιν ταξείδια των Βασιλέων της Βουλγαρίας και Σερβίας.

Οφείλομεν να είπωμεν ότι εξ όλων των Χριστιανικών Κρατών του Αΐμου τδ σχέδιον εδρᾷκει μὲν θιασώτας έν Σερβία, σχεδόν δέ έντελή άδιαφορίαν εις τά λοιπά. Οι ιδιαίτεροι λόγοι δι' ούς ή Σερβία κηρύσσεται κάπως προθυμότερα πρὸς τοιαύτην δημοσπονδίαν, είναι λίαν εδεξήγητοι, όταν λάβωμεν υπ' όψιν ότι ή χώρα αυτή μη έχουσα διεξοδον πρὸς την θάλασσαν, αίσθανομένη δέ άμεισώτερον τόν εξ Αύστρίας κίνδυνον και διατελοῦσα πανταχόθεν άποκλεισμένη παρ' άλλων Κρατών έχει άμυσον και επιτακτικήν την ανάγκην να έξάγη δι' άλλων χωρών τά προϊόντα της και συγκοινωνή με τδ έξωτερικόν, ώς προφορωτέρων δέ και έπωφελεστέραν εύρίσκει την διά της Τουρκίας εις τδ Αίγαϊον διεξοδον.

Και έν Τουρκία ύπάρχουν άρκετοί οι θιασώ-

ται της τοιαύτης δημοσπονδίας, ο δέ Χαλκή Παισᾶς έχει έκφρασθή πέρσιν ούτοι: «ή ιδέα Βαλκανικής δημοσπονδίας είναι ύνευρον, μόνον δέ διά της επέλευσης άναγεννήσεώς της και διά στρατοῦ ισχυροῦ θα ήδύνατο τδ ύνευρον τούτο να πραγματοποιήση ή Τουρκία.»

Άλλ' όπως και άν έξετάσωμεν την δημοσπονδίαν, είτε λάβωμεν ώς πρότυπον και παράδειγμα την Έλβετίαν είτε τάς Ηνωμένας Πολιτείας της Αμερικᾶς είτε την Γερμανίαν είτε την Αύστρίαν, καθ' όλας τάς περιπτώσεις ταύτας, ώς ήθικᾶς ούτως ειπείν, αίτια και έλετήριον της δημοσπονδίας δύνανται να θεωρηθῶσιν ή ή κοινότης της καταγωγής (έθνικόν αίσθημα) ή της θρησκείας ή της γλώσσης ή και της άνατροφής και παιδείσεως και ιδεώδους έν γένει ή, όταν δεν ύπάρχουν αυτά, άλλοι ιστορικοί λόγοι, άνερχόμενοι εις παλαιούς χρόνους και πρὸς ούς έχουσι πλέον έξοικειωθή οι λαοί, συνειδησιαντες να ζῶσιν υπό ένα κοινόν Μονάρχην ώς συμβαίνει έν Αύστρια.

Μία όμως δημοσπονδία, περιλαμβάνουσα όλα τά Κράτη του Αΐμου μαζί και την Τουρκίαν, έπι ούδεμιᾶς παρομοίας τινός ήθικᾶς βίσεως θα ήδύνατο να έρεισθή, διότι μεταξύ Τούρκων και Κούρδων και Αράβων και Αλβανών και Έλλήνων και Σλαβῶν και Αρμενίων ούδέν τδ κοινόν ώς πρὸς την θρησκείαν και την φυλήν ή την παιδείαν και άνατροφήν και τδ ιδεώδες έν γένει δύνανται να ύπάρξη, τοίναντίον δέ μεταξύ των διαφόρων λαῶν τά πάθη και τά μισα, χρονολογούμενα από πολλών έτών ή και εκατονταετηρίδων άκρίτη, έχουσι, ώς μη ύφειλε, βαθυνάτας και δυσέβαλειπτους τάς ρίζας, και διατηροῦνται εισὸς τζωητό και άκραία, άναρχικίζόμενα και παρὰ των Εύρωπαϊκών Δυνάμεων, των επιδικουσῶν ίδια συμφέροντα και ίδιους κατακτητικούς σκοπούς έν Ανατολή.

Πρὸς τούτοις ή Τουρκία περιέχει έν εαυτή εκατομμύρια όλα διαφόρων Χριστιανικών λαῶν, συνθεομένων διά του αίσθήματος της κοινᾶς καταγωγᾶς, διά της γλώσσης και της θρησκείας, των ήθῶν και εθίμων και των ιστορικών παραδόσεων πρὸς τδ ήμισυ τῆ Τουρκία Χριστιανικά Κράτη, αϊ καλᾶ δέ ή κακᾶ σχέσεις της Τουρκικᾶς Πολιτείας πρὸς τούς ίδιους Χριστιανούς υπηκόους της δέν άφίνουν άδιάφορα τά Κράτη ταύτα. Επομένως ώς προαπαιτούμενον της δημοσπονδίας θα ήτο και ή εκ μέρους της Τουρκίας αιδολογία της υπό όρισμένους όρους διαβίσεως των έν αὐτῆ Χριστιανικών λαῶν. Θα ήδύνατο όμως ή Τουρκία να ύπογράψη και δεχθῆ άπέναντι των δημοσπόνδων της την ρητήν ύπο-

χρέωσιν του εκ μέρους της αεβιασμοῦ των προσυμφωνημένων όμων, ύσον άφορᾷ τούς Χριστιανούς υπηκόους της;

Άλλά και άν παρεβιάζοντο τυχόν οι τοιοῦτοι όροι, ποίον δημοσπονδιακόν συμβούλιον ή δικαστήριον θα ήτο βικόν και άρμόδιον να επέλεγε φθῆ και δικαιοη και έτελέγη την άπόφασίν του;

Συνάμα ή Τουρκία δέν είναι Κράτος μόνον Εύρωπαϊκόν αλλά κυρίως Ασιατικόν, αϊ περισσότερα δέ κτήσεις της ενθίσκονται έν Ασία. Εξέ μίαν λοιπόν δημοσπονδίαν μεταξύ όλων των Κρατών του Αΐμου δέον να συμπεριληφθή ή Τουρκία, μόνον όσον άφορᾷ τάς έν Εύρώπῃ γῆρας της ή και διά τάς έν Ασία κτήσεις της; Και άν ή Τουρκία περιελάεετο εις πόλεμον τινά έν Ασία ώς π.χ. με την Περσίαν ή την Ρωσίαν ή την Αγγλίαν (έχουσι ήδη ζωντανόν παράδειγμα τον εκ της Τριπολιτιδος Ιταλοτουρκικόν πόλεμον), έπρεπεν όλα τδ δημοσπονδία Κράτη του Αΐμου να αναλάβωσι κοινόν τον άγώνα έναντίον των Περσῶν ή των Ρώσων και Αγγλων και να άποστειλοῦν ή Έλλάς και ή Σερβία, τδ Μαυροβούνιον και ή Βουλγαρία τούς στρατούς των εις Ασίαν διά να προστατεύουσιν τάς έν Ασία γῆρας της Τουρκίας;

Άλλά θα έλεγέ τις ότι πολλοί έξωτερικοί λόγοι, μεγάλοι και έκπερημάμενοι κίνδυνοι άπορροπήσεως ολοκληρίου της Χερσονήσου του Αΐμου είτε παρὰ της Αύστρίας είτε παρὰ της Ρωσίας καθίστασι επιτακτικήν την ανάγκην της δημοσπονδίας, πρὸ δέ του κοινου κινδύνου πρέπει να στήσῃσι τά πάθη και να εκλεθίρωσιν αϊ αντίζηλαιο και να επέλθῃ ή συνεννόησις. Άλλά και έν τοιαύτη περιπτώσει, άν ύποτεθῆ ό κίνδυνος τοσοῦτον έγγης και άμεσος και πάλιν περί προσωρινού γενικου συνασπισμοῦ ή άμυνταῖς συμμαχίας όλων των Κρατών του Αΐμου θα ήδύνατο να γείνη λόγος ούχι δέ και περί δημοσπονδίας, διότι βίσις της δημοσπονδίας είναι ο επί διαρκεστέρον και γενικωτέρων βίσεων έσοτερικῶς διακανονισμός των άμοιβαίων μεταξύ των δημοσπόνδων Κρατών σχέσεων ως και ή ύπαρξις δημοσπονδιακοῦ τινος Συμβουλίου, ύπερ να επιλαμβάνεται και λύη πᾶσαν διαφοράν, άφορῶσαν τάς μεταξύ των δημοσπόνδων Κρατών σχέσεις. Άλλά πού και πὸς θα συνεκστείτο τδ τοιοῦτον Συμβούλιον και κατά ποίον τρόπον θα έξετελοῦνται αϊ άποφάσεις του;

Ταῦτα έν ολίγοις και τοίς κυριωτέροις Νομίζομεν ότι ή περί Βαλκανικᾶς δημοσπονδίας ιδέα, είτε ήθελε συμπεριληφθῆ έν αὐτῆ και ή Τουρκία είτε μη, όσον έπαγωγός και άν φαίνεται, θα παραμένη πάντοτε ιδέα και ύνευρον.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Ένας σαρδός από λιθάρι κι' ένας σταυρός μισογυρισμένος απ' τους ανέμους, που διαλαλεί με μεγάλα άσπρα γυρίσματα το όνομα του χαμένου. Τίφους άλλως κοντά δεν έχει — μοναχός και στο θάνατο όπως ήταν μοναχός του και στη ζωή. Πλήθος από δένδρα σιωπηλά ύψωναν κενό φράγμα προς το βιάσος, για να μόνιμος ήσυχος ο ιδεολόγος στον ύπνο του, και τα άγριό-κολλα της νύχτας να μη τσιρίζουν το ξεφάντωμα της ψυχής του στις χαμπίνες τις μυστικές. Ο Παπαδιαμάντης τώρα υπάργει. Ένα λάθος ήταν που ήθελε στη ζωή των ανθρώπων — και ατύχως από εκείνες του βραδυσού, που έχουν εξήρα με το φως και έχουν με κάθε κίνηση που βουίζει και που φωνάζει. Γιατί ήταν το παιδί της ψυχικής ανήσυχης, γιατί μέσα του έφερα έναν έργο της ιδέας κι' έναν έρωστη των ταξιδιών. Από τη μικρή Σκιάθο αυτός, έβλεπε κι' έγύριζε όλον τον κόσμο, κι' ήταν παντού μισοστό. Ο άερας του πνευματικού πολιτισμού είχε φθάσει εις το φτωχικό του καλ και του είχε χαδέψη τις ιδέες. Κι' αν το ανθρώπινο του κλάττωμα, ν' αποφεύγει σαν άγριος το πλήθος, τον κρατούσε αποτραβηγμένον σε μιάν άφαντευαν άνοπαρξίαν — όμως ήλθε ο θάνατος, έχάθησε ο άνθρωπος ο παράξενος, και ο νοός

Ο τόπος του Παπαδιαμάντη στη Σκιάθο

απογυρισμένος από τις συνθήκες, έλιμψε και έγνωρίσθηκε περισσότερο από πριν.

Ποιητής που τον ασιδάνθησε είπε:

«Ο κάθε στοχασμός σου
ζομιάτων ζομα,
στον κόσμο τον δικό σου
κόσμος το κάθε κλάσμα.»

Άλλήθεια, ο άνθρωπος ο αποκρυσταλλωμένος σε μιάν στίσι ψυχικής τυραννίας, άξιζε ένα τέτοιο όφραιο τραγούδι. Γιατί αυτός ο ίδιος ήταν τραγούδι, μι τραγούδι παρακονετικό που μιλούσε για κάτι όνειρα μακρινά και άπισια. Η ψυχή του εδούχωση, και μικρή η ανθρώπινη δύναμής του. Κι' αυτό το ήξευρε καλά.

Φιλόσοφος άληθινός, άμελημένος από όλα κι' απ' τον ίδιο έαυτό του. Άγρια μιλλιά σαν άγκάθια έσπερύνωναν το πρόσωπό του, που έμοιαζε χονδροειδέταλο έξωτικό, σκοτεινό φυτό ανάμεσα τους, — σαν εκείνα που λέγει το παραμύθι ότι άνθίζουν στους λόγγους μόνο την νύχτα. Τα χέρια χονδρά σαν έργατη πετροκοβαλιτή, κι' ένα ροόχο κουμβωμένο ως το λαμό. Και τα μύτια χαμηλωμένα προς τη γη, σαν να της ζητούσαν επίμονα κάποιαν απάντησι — τέτοιη ήταν η ανθρώπινη ύπόστασις του Παπαδιαμάντη. Ως που τον περασμένο χρόνο, στις 3 Ιανουαρίου, στην καρδιά του χειμώνα, του έδωκε την απάντησι η γη, ανοίγοντας τόπο εδούχωση για το παιδί της. Κ' ήταν η πρώτη φραγή, σαν έτεντάθη στο ύστερόν κρεβάτι, που αντίκρισε με θάρρος τον οδυρό, — ο άτολμος, ο θρησιόληπτος Παπαδιαμάντης, ο εδσεβής, ο άπόστολος του σταυρού και της μετάνοιας.

Τό έργο του τό δυνατό, τό περιέργα πρωτότυπο, έχει μιάν άγριαν μεγαλοπρέπειαν σαν τα βουνά και σαν τους λόγγους, που τον τριγύριζαν στην έρημιά του. Στο διάγημα, και μάλιστα στο θέμα του διαγήματος, θα μείνη ο πρώτος αυτών των αιώνα.

ΜΑΡΚΟΣ ΓΛΑΗΝΙΟΣ

Kα' Αλεξάνδρα Παπαρηγοπούλου

Δεσ Μαρία Σούτσου, Κε Μαράτ

ΠΡΩΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

Πλαστικός Ειδόνας επί της σκηνής του Δημοτικού περιέλαβον εις το πρόγραμμά των επ' ευκαιρία της εορτής της Πήττας αι ιδόνουσαι τα του Λυκείου των Έλληνίδων, η δε αναγγελία αυτή και ιδίως το γεγονός ότι μεταξύ αυτών των εικόνων θα υπήρχε πιστή αναπαράστασις της Αδής της Βασιλείας Αμαλίας με' έκαμε να προσφύγω εις έν παιδιόν, όχι ιδιόν μου λεύκωμα. Έκείνη εις την όποιαν άνήκει, στρέφει πάντοτε τας δέλτους του με κάποιαν ιδιαίτερον όλωσ συγκίνησιν, με κάποιαν άπληστον νοσταλγικήτητα, και η φωνή της προσλαμβάνει έξαιρετικώς θερμόν τόνον διαν όμιλή περί των έν αυτώ μορφών. Έγώ βεβαίως δεν είνε δυνατόν να καταλαμβάνωμαι από όμοιαν άκριβώς συγκλήσιν, οχι ήτιον όμως πάντοτε με ιδιαίτερον ευλάβειαν και με κάποιαν άόριστον μελαγχολίαν εδρίσκωμαι άφρης ένόπιον των μορφών αυτών αι όποιαι άπετέλειαν την λαμπρότεραν κοσμικήν εμφάνισιν μιός άλλης εποχής και από τας όποιας μόναι βσαι έξηφανίσθησαν άφρυνιδώς δια του θανάτου παρέμειναν εις την

μήμην εκείνων που τας έγνωρίσαν, αναλοιώτως νεκραι και άμύρανται.

Συλλογισθήτε όλίγον το Λεύκωμα αυτό περιλαμβάνει σχεδόν όλας τας έπιφανείς κοσμικές και άλλας προσοικιότητας της βασιλείας του Όθωνος Α' και των πρώτων έτών της βασιλείας του Γεωργίου Α'. Ημιορεί κανείς να ιδή εκεί την Βασίλισσαν Αμαλίαν των πρώτων έτών της εις την Ελλάδα καθόδου της, ακόμη τότε κομψήν, άνέκαθεν άγεράγως μεγαλοπρεπή τον Βασιλέα Όθωνα με τον επί του κροτάφου άγγιστροειδή βόστρυχον φέροντα με τόσην έπιβολήν το έννοικόν ένδυμα την Α. Μ. την Βασίλισσαν Όλγαν, τόσην έρηβτικώς ακόμη τότε λεπτήν, όφραϊαν εκπαίγλω, με άφρότητα και άνθηρότητα της όποιας λαμβάνει κάποιαν ιδέαν ο άτενίζων τώρα τελευταία εις τα βασιλικά θεωρεία των δύο θεάτρων μις την βαδινήν νεότητα της Α. Β. Υψηλότιμος της προγενέστερης Έλένης, θυγατρός του Διαδόχου Κωνσταντίνου τον λιγυρόν και χαριέντα εκείνον μίσηον κρίνον ο όποιος εις την ζωήν εκάλειτο Φωτεινή Μαυρο-

μυζήλη και από της υπερτάτης ανδρήσεως της οποίας και μόνης ανέτρεψεν ο Έδμόνδος Άμικου την τόση επιμόνος και τόση επιτετηθευμένης σαρκωτικής πέναν των την δεσποινίδα Έλζαν Καρμπούνη, έπειτα κυρία Πουίσαβελδ της οποίας την ως άρχαίου δικτυλιολίθου κατατομήν έδημοσίευσαν άλλοτε τα « Παναθήναια » τόσας άλλας μορφάς όφραίες ή απλώς χωρακτηριστικές, μορφάς προσώπων τα όποια έζησαν τόσον έντόνος άλλοτε, τα όποια ητύχησαν ίσως, τα όποια ηγήθησαν και ήλιτισαν και ήμελαγγόλησαν, τα όποια άνερωσιόλησαν, από τα όποια μερικά ζούν ακόμα, τόσον ίσως άτόμως πλέον, χωρίς ούτε καν πλέον άτόμως να ζή ή κτύχια ή τότε...

Είς τό Λεύκωμα αυτό άνεξήγησα και άνευθρον τίς φωτογραφίας των κυριών και δεσποινίδων

Διά Α. Αντωνιάδη, Κα Κυριακού

των Άθηνών αί όποια επί της βασιλείας του Όθωνος, κατά τα τελευταία έτη της βασιλείας αυτής, τώ 1858-1859, έξετέλεσαν τας πρώτας εις τας Άθήνας Πλαστικές Εικόνας. Έγένοντο αυτά εις τ' άνίκατορα επιμελεία του τότε εκ των Ύπασπιστών του βασιλέως Κ. Μουρούζη, — μιās των νεωροτέρων, άριστοκρατικότερων και συμπαθεστέρων φυσιογνωμιών της Αύλης εκείνης, — ο όποιος έπειτα υπήρξε εόσον επαξίως ύπασπιστής και του Βασιλέως Γεωργίου ο πατήρ του Γεωργίου Μουρούζη. Αί εικόνας αυτές δέν ήσαν σύνθετοι, άποτελούμεναι ή καθε-

μία από έν μόνον άτομον· τό άτομον αυτό φέρον γραμμικήν άμφίσειον έφαινετο περιβαλλόμενον από άσοιδές πλαίσιον τό όποιον ένέτεινεν άκόμη περισσότερο την όπτικήν άπάτην. Αί άνευρεθείσαι φωτογραφίαι μερικάς των όποιών παραθέτουν ένταύθα τα « Παναθήναια » περισιτώσι τίς

Διά Ροζιάνη Ι. Σούτσου, ή έπειτα Κοζιάνη Τσακάλδου. — Μιμήκος Παπαρηγοπούλου

Διά Έλένη Γ. Μαυρογορδάτου

κυρίας και δεσποινίδας αί όποια συμμετέχον των Εικώνων αυτών, μεταφρασμένως άκριβώς ως κατά την έόρτιον εκείνην καλλιτεχνικήν έσπέραν των Άνωτέρων της οποίας τα φώτα έσβυσαν από τόση πολλών έτών. Αί συμμετεσχούσαι είναι ή κυρία Αλεξάνδρα Παπαρηγοπούλου, νύμφη έξ άδελφού του πρώην Αδύλαχου κυρίου Μιχαήλ Παπαρηγοπούλου ή ήπειρώτις, άλλ' εκ Πατρών προερχομένη δεσποινίς Βασιλική Στρούμπου, ή έπειτα και έως τότε κυρία Κωνσταντίνου Δεκόζη Βούρου, την όποιαν έν έλλείψει φρασιογράφων οί όραιολόγοι της εποχής εκείνης είχαν έπονομάσει Άχαϊκόν Άστέρον ή δεσποινίς Μαρία Σούτσου, τα νυν κυρία Μιάρν ή δεσποινίς Ρωζιάνη Ίωάννου Σούτσου ή ήδη κυρία Κοζιάνη Τσακάλδου ή όποια έξαιρετικώς είχε και ακόλουθον τον ποτέ Μιμήκον Παπαρηγοπούλου ή δεσποινίς Έλένη Γ. Μαυρογορδάτου ή

δεσποινίς Άρλαία Άντωνιάδου, ή έπειτα και έως τότε κυρία Κυριακού ή δεσποινίς Φωφό Ίωάννου Σούτσου, νυν κυρία Λημνηρίου Μιχαήλ Σούτσου, ή δεσποινίς Ίανούλα Παπαρηγοπούλου, νυν κυρία Γακώβου Ρίζου... Έκείνος που διαβάζει τα άνόματα αυτά τα τόσον γνώριμα και τόσον έπιφανή και εις την σημερινήν άθηναϊκήν κοινωνίαν, πόσον πλησίον αλοθιάνεται τον θαντόν τον αλλά και πόσον μακριάν κινάγεται εδράσεται από την έσπέραν εκείνην κατά την όποιαν ή Αδλή ήρμαζεν από την ως θαυμαστόν βυζαντινού μωσαϊκού πολυχορμίου των άμφίσεων των βασιλικών κλημένον οί όποιοι έφερον σιολός ή τό ένδικόν ένδυμα, και κατά την όποιαν άκυρία των Άνωτέρων καθώς έλέγοντο τότε αί κυρία της Τιμής έφερον όλα την ένδικήν ένδυμασίαν ή άλλην έγγχώριον πάντοτε τοιαύτην...

Ο ΙΩΝ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Η ΑΔΕΛΦΗ ΒΕΑΤΡΙΚΗ*

ΘΑΥΜΑ ΕΙΣ ΤΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΑΔΕΛΦΗ ΕΓΚΛΑΝΤΙΝΗ — Όχι, άς την αφήσομε καλύτερα κοντά σ' αυτήν που την αγαπάει και την περιζώνει με θανάτια...

[Μερικές μοναχές μπαίνουν στο κελλί της και βγαίνουν με ύφασματα και λευκά ρούχα, και χαλδώνουν άπάνω τους τη Βεατρίκη κάτω από τό άγαλμα].

ΑΔΕΛΦΗ ΚΑΒΜΑΝΣ — Άναπνέει με κόπο. — Άς ανοίξωμε τό μανδύα της και άς ξεσπύξωμε τό πέπλο της... [Κάνει αυτό που λέει κ' οί μοναχές βλέπουν τα κουρέλια που σκεπάζουν τη Βεατρίκη].

ΑΔΕΛΦΗ ΕΥΤΥΧΙΑ — Μητέρα μου, είδατε τα κουρέλια που τη σκεπάζουν;...

ΑΔΕΛΦΗ ΒΑΔΒΙΝΑ — Την πέρασε όλη τό χιόνι που λιώνει.

ΑΔΕΛΦΗ ΚΑΒΜΑΝΣ — Τα μαλλιά της άσπρισαν χωρίς να τό ξέρωμε.

ΑΔΕΛΦΗ ΕΥΤΥΧΙΑ — Τα πόδια της είναι σκεπασμένα από τον πηλό του δρόμου.

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — Κόρες μου, άς σιωπάσωμε ζούμε κοντά στον σθρανό, και τα χέρια που την έγγιζουν θα μένουν φωτεινά...

ΑΔΕΛΦΗ ΕΓΚΛΑΝΤΙΝΗ — Τό στήθος της άνασηκώνεται και τα μάτια μέλλουν ν' ανοίξουν.

[Πραγματικά, ή Βεατρίκη ανοίγει τα μάτια, σηκώνει λίγο τό κεφάλι και κινάει γύρω της].

ΒΕΑΤΡΙΚΗ [σαν να βγαίνει από ύνερο, κ' ακόμα χαμένη, με μιá φωνή πολύ μακρινή]. — Πότε τα παι-

διά μου πέθαναν... Γιατί χαμογελάτε; Πέθαναν από τη δυστυχία...

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — Δέ χαμογελούμε, αλλά είμαστε εδνυχισμένες που σε βλέπομε να ξανόρχεσαι στη ζωή...

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Που με βλέπετε να ξανόρχομαι στη ζωή... [ήρίζει γύρω της ένα βλέμμα, σαν να συνέχεται περισσότερο]. Ναι, ναι, θυμούμαι, είμαι φθασμένη από τό βίβδος της άπελπισίας μου... Μή με κωτιάζετε με τόση άνησυχία, δε θα σας είμαι πια άφορητή σκανδαλον, και θα με κίνετε ό,τι θέλετε... Κανείς δε θα τό μάθην άν φοβήστε μη κάνουν λόγο και δε θα πώ τίποτε... Είμαι ύποταγμένη σ' όλα, γιατί όλα έσπασαν μέσα στο κορμί μου, μέσα στην ψυχή μου... Ξέρω καλά, ξέρω καλά, ότι δε μαρτυρείτε να περιμένετε να πεθάνω σ' αυτόν τον τόπο, στα πόδια αυτής της εικόνας, τόσο κοντά στο παρεκκλήσι, κοντά σ' ό,τι είναι άγνό, σ' ό,τι είναι άγιο... κ' είστε πολύ καλές που είχατε ύπομονή και δε με διώξατε άμέσως... Άλλά άν τό μπορούτε και άν ο Θεός τό συγχωρή, μη με ήξετε πολύ μακριά από την άγια κατοικία... Δέν είναι άνάγκη να με φροντίσουν, δέν είν' άνάγκη να με λυπηθούν, γιατί είμαι πολύ άρρωστη, αλλά δέν ύποφέρω πια... Γιατί με πλαισίσατε σ' αυτό τό όφραίο άσπρο ρούχο; Άλλοίμονο! τό άσπρο λινό είναι μιá κατηγορία για μένα και τό λερω-

* Τέλος. — Η άρχή εις τό τεύχος της 15 Νοεμβρίου.

μένο αξιοπρόσωπο είναι το μόνο που ταυρίζεται στο κριτήριο που με βαραίνει. . . Άλλα με κινείζετε και δε λέτε τίποτε; Δε φαίνεστε θυμωμένες. . . Βλέπω διάφορα στα μάτια σας. . . Παρθώ πώς δε με γνωρίζετε ακόμα. . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — Άλλα ναι, άλλα ναι, σάς γνωρίζω, είστε η Αγία μας. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ [φωβώντας τα χέρια της μ' ένα είδος φρίκης]. — Μη φιλείτε αυτά τα χέρια που έχουν κάνει τόσο κακό! . . .

ΑΔΕΛΦΗ ΚΑΘΜΑΝΣ [φιλώντας της τα πόδια]. — Είστε η εύλογη ψυχή που μ'ās ξανάρχεστε από τον ούρανο. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Μη φιλείτε αυτά τα πόδια που έτριψαν στο κριτήριο! . . .

ΑΔΕΛΦΗ ΕΓΚΛΑΝΤΙΝΗ [φιλώντας στο μέτωπο]. — Άλλα φιλούμε αυτό το άγιο μέτωπο, το στεφανωμένο με θαύματα. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ [φωβώντας το μέτωπο μέσα στα χέρια της]. — Άλλα τί θέλετε να κάνετε και τί συνέβητε; Δε συγχωρούσαν όταν ήμουν ευτυχισμένη. . . Μη γυρίζετε αυτό το μέτωπο που το κατείχε η ασέλεια. . . Ω! ποιά λοιπόν είστε, έσείς που το γυρίζετε; . . . Δεν έρω αν τα κωρασμένα μου μάτια με γελούν, αλλά αν βλέπουν ακόμα, είστε η αδελφή Έγκλαντίνη. . .

ΑΔΕΛΦΗ ΕΓΚΛΑΝΤΙΝΗ — Άλλα ναι, άλλα ναι, είμαι η αδελφή Έγκλαντίνη που αγαπούσατε. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Σ' έσας το είπα, έδώ κ' είκοσι πέντε χρόνια, που ήμουν δυστυχισμένη. . .

ΑΔΕΛΦΗ ΕΓΚΛΑΝΤΙΝΗ — Είναι είκοσιπέντε χρόνια που ο Θεός σάς διάλεξε ανάμεσα σ' όλες τις αδελφές μας. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Μου το λέτε αυτό χωρίς την παραμικρή κάρη. . . Δεν καταλαβαίνω πιά καλά τί μου συμβαίνει. . . Είμαι αδύνατη κι' άρρωστη. Δεν καταλαβαίνω πιά, κι' όλα τα λόγια με ξαφνίζουν. Δε με περιμένετε. . . Άλλα παρθώ πώς γελίστε. . . Είμαι. . . κάντε το σταυρό σας και σκειάστε το πρόσωπό σας. . . Είμαι η αδελφή Βεατρίκη. . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — Μά ναι, το ξέρουμε, είστε η αδελφή Βεατρίκη, είστε η αδελφή μας, η πιο άγνη ανάμεσά μας, ο άγιος του θαύματος, η φλόγα ή ακηλίδωτη, ή ανάδραχη των αγγέλων. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — "Α! σεις είστε, μητέρα μου; . . . Δε σάς είχα γνωρίσει. . . Είσατε έντελώς άρθια και να που λογίσατε. . . Είχα λογίσει κι' εγώ και να που έρω. . . Σας ξαναγνωρίζω όλες, και να η αδελφή Κλημεντία. . . Κ' η αδελφή Βιτότζια. . .

ΑΔΕΛΦΗ ΕΥΤΥΧΙΑ [χαμογελώντας]. — Ναι, η αδελφή Βιτότζια που βγήκε πρώτη από το παρεκκλήσι μέσα στα λουλούδια. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Δεν έχετε ύποφρηση, δε φαίνεστε λυπημένες. . . "Ήμουν η πιο μικρή, κ' είμαι η πιο γερασμένη. . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — Είναι γιατί ο Θεός έρωτας είναι τρομερό φορτίο. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — "Όχι, ο άνθρωπινος έρωτας είναι μεγάλο φορτίο. . . Με συγχωρείτε, κ' έσείς ακόμα. . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ [γονατίζοντας στα πόδια της Βεατρίκης]. — Κόρη μου, αν κανένας έχει ανάγκη συγχωρήσεως, είναι εκείνη που μπορεί τέλος να διχτη στα πόδια σας. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Άλλα δεν ξέρετε τί έχω κενωμένα; . . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — Έκάνετε μόνον θαύματα, και σταθήκατε από τη μέρα των λουλουδιών, το φως των ψυχών μας, το θηλάριο που μπορεί τέλος να χιώσει. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Έρωγα ένα βράδυ, έδώ κ' είκοσιπέντε χρόνια με τον πριγκίπα Βελλιδόρ. . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — Για ποιόν μ'ās μιλείτε κόρη μου; . . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Για μένα, για μένα σ'ās λέω! . . . Δε θέλετε να με καταλάβετε; . . . Έρωγα ένα βράδυ, έδώ κ' είκοσι πέντε χρόνια. . . Έπειτα μετά τρεις μήνες δε μ' αγαπούσε πιά. . . Έχασα τη ντροπή, έχασα το λογικό, έχασα την έλπίδα. . . "Όλοι οι άντρες με τη σειρά τους έμύλωναν αυτό το κορμί το άπιστο στο Θεό του. . . Έπεσα τόσο χαμηλά που οι άγγελοι τ' ουρανού μ' όλα τα μεγάλα φτερά τους δε θ'ά μπορούσαν να με ξανασηκώσουν. . . Έκανα τόσα κριματά που καμιά φορά και το ίδιο το άμάρτημα το έμύλωνε. . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ [βάζοντας της ελαφρά το χέρι στο στόμα]. — Μη μιλείτε πιά κόρη μου, ο ήσκιος σ'ās πειράζει, ο πόνος ανεβαίνει και σ'ās κάνει να παρμιλάτε. . .

ΑΔΕΛΦΗ ΚΑΘΜΑΝΣ — Το θαύμα την άδυνατέζει. . .

ΑΔΕΛΦΗ ΕΥΤΥΧΙΑ — "Η χάρις την καταβιάζει. . . ΑΔΕΛΦΗ ΕΓΚΛΑΝΤΙΝΗ — "Ο ουράνιος άέρας τη βαραίνει. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ [σπαράζοντας, σπρώχνοντας το χέρι της ήρουμενίσσας και μισσηκωνόμενη στο στρώμα της]. — Μά όχι, μά όχι, σ'ās λέω. . . Δεν είναι παραμυθικό, είναι πραγματικότης, δεν είναι ο άέρας τ' ουρανού, αλλά τής γής κ' είναι η αλήθεια! "Άχ! είστε πολύ γλυκός και πολύ σταθερός και δεν ξέρετε τίποτε! . . . Προτιμώ να με βρίσουν, προτιμώ να με βασανίσουν και να μάθουν επί τέλους! . . . Ναι, ξητ' έδώ, λέτε τις προσευχές σας, κάνετε μετάνοιες, πιστεύετε να ξεαγισθήτε. . . Άλλά εγώ, με βλέπετε, εγώ κι' όλες οι αδελφές

μας που μένουν έξω και δεν έχουν καθόλου ανάπαυση, έμεις πηγαίνομε ως το τέλος των μεγάλων μετανοιών. . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — "Ας προσευχηθούμε, ως προσευχηθήκαμε, αδελφές μου, είναι η τελευταία δικαιοσύνη. . .

ΑΔΕΛΦΗ ΕΓΚΛΑΝΤΙΝΗ — "Ο σατανάς κενερίζει το θράμβρο των αγγέλων. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Ναι, ναι, ο σατανάς, ο σατανάς, βασιλεύει! . . . Βλέπετε αυτά τα χέρια; . . . Δεν έχω πιά μορφή ανθρώπινη. . . Δε μπορούν πιά ν' ανοίξουν. . . Χρειάστηκε να τα πολήσω ύστερα από την ψυχή και το σώμα μου. . . ν' αγοράζουν επίσης όταν δεν μένει τίποτε. . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ [σπαγγίζοντας τον ύδρωτα που πλημμυρεί το μέτωπο της Βεατρίκης]. — Οι άγγελοι τ' ουρανού, που αγρυπνούν άπάνω από το στρώμα σου, ως ευδοκίασιν ν' απλώσουν τα φτερά τους άπάνω στο μέτωπό σου που ιδροστάζει. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — "Άχ! οι άγγελοι τ' ουρανού! Πού είναι; τί κάνουν; Δε σ'ās το είπα; Δεν έχω πιά τα παιδιά μου. . . Τα τρία τα πιο όμοια πέθαναν όταν έπαυσα νύμια όμοια. . . Σκότωσα το τελευταίο ένα βράδυ που ήμουν τρελή και που φώναζε από την πείνα. . . Κι' ο ήλιος έλαμπε, τ' αστέρια ξανάβγαιναν, κ' η δικαιοσύνη κοιμόταν και μόνον οι πιο κισοί ήταν ευτυχισμένοι και περήφανοι. . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — Γύρα απ' τους μεγάλους Άγιους ο άγώνας είναι τρομερός. . .

ΑΔΕΛΦΗ ΕΓΚΛΑΝΤΙΝΗ — Σ'ές πύλες τ' ουρανού η φλόγα της καλίσσεως σπείρει τη μεγάλη δύναμη της με τη μάταιη μαγία της. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ [πέφτοντας έκαντημένη]. — Δε μπορώ πιά. . . Πνίγομαι. . . Κάνετε ό,τι θέλετε, έπρεπε να σ'ās το πώ. . .

ΑΔΕΛΦΗ ΕΓΚΛΑΝΤΙΝΗ — Οι αρχάγγελοι την παίρνουν. . .

ΑΔΕΛΦΗ ΕΥΤΥΧΙΑ — Οι φάλαγγες τ' ουρανού της ξανάφεραν την ειρήνη. . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — Το κακό όνειρο έφυγε. . . Φτώγη κι' άγια μου αδελφή, συλλογιόητε τώρα τις βλασημίες που πήγατε να πητε και χαμογελάστε μία φρονή άπαίσια που ξεγελούσε το στόμα σας τις έβγαζε μέσα στη λύσσα της τελευταίας της ήττας. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — "Ήταν η φωνή μου. . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — Καλή μου και άγια μου αδελφή, ως ξανάδρα η καρδιά σας στον τόπο της, μη βάνετε έγωια. . . Δεν ήταν η φωνή που ξέρουμε όλες, η αγαπημένη και γλυκειά φωνή, που διαμέσω της μιλούσαν οι άγγελοι κ' ήταν

η σοτηρία των άσθενών, που τότε χρώνα κατά σιρίαν έλέθησαν τις προσευχές μας. . .

ΑΔΕΛΦΗ ΕΓΚΛΑΝΤΙΝΗ — Μη φοβάστε τίποτε, αδελφή μου, δε χάνουν έτσι, στις τελευταίες μάχες, το κλαδί της φωνιάς και τα στέφανα μ'ās ζωής που πέρισσε μέσα στην άθωότητα, την προσευχή και την άγάπη. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Δεν είναι μιά όμα, από κείνη τη δυστυχισμένη όμα, δεν είναι μιά όμα μέσα σ' όλην αυτήν τη ζωή, που δεν ερημεύθηκε από το θανάσιμο κριμα. . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — Κόρη μου, παρησαλέστε το Θεό, είστε η πιο άγια, αλλά ο έχθρος σ'ās πειράζει, άνησυχίες σ'ās ξεπλανούν. . . Πώς θ'ά κάνετε όλα αυτά τα φρικτά άμαρτήματα; . . . Νά σχεδόν τριάντα χρόνια που ειστ' έδώ, ή πολύ ταπεινή δικαιοσύνη στο βωμό και στο κατώφλι τα μάτια μου σ'ās ακολουθήσαν σ' όλες τις προσευχές σας, σ' όλες σας τις π'αξεις, απολογόημα μπροστά στο Θεό γι' αυτές, όπως απολογόημα για τις δικές μου. . . "Ας ήθελ' ο Ουράνος κ' οι δικές μου νύταν σαν τις δικές σας! . . . Το κριμα δε θριαμβεύει κάτω απ' αυτούς τους θόλους, αλλά εκεί κάτω, έξω, σ' έναν κόσμο παραστρατισμένο. . . Αυτόν τον κόσμο, χωρίς στο Θεό, δεν τον ξέρετε ακόμα, και δεν άφήσατε ποτέ τη σικά του έρω. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Δεν τ' άφησα ποτέ; . . . Μητέρα μου, δεν ξέρω πιά, και να είναι σολές κισός. . . Είμαι κοντά στο θάνατο, αλλά θ'άπρεπε να μου πητε την αλήθεια. . . Έμένα γελούν, ή καλύτερα με συγχωρούν χωρίς να θέλουν να μου το πουν; . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — Δε συγχωρούν καθόλου, δε γελούν κανένα. . .

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Μητέρα μου, είμ' έδώ, δεν πιστεύω να όνειρευομαι. . . Ίδστε αυτό το χέρι που τα νύγια μου ξεσχίζουν. . . Βλέπετε, το αίμα φαίνεται, τρέχει, είναι πραγματικό. . . Δεν έχω πλέον άλλες αποδείξεις. . . Τώρα, πέστε μου, αν με λυσάστε. . . Είμαστε μπροστά στο Θεό, είναι κισός έντελώς κοντά στο Θεό όταν είναι κοντά στο θάνατο. . . "Αν δε θέλετε, δε θ'ά πώ πιά τίποτε, άλλ' αν μπορείτε, λυπηθείτε με και πέστε μου, τί είπαν, τί έκαναν, όταν έδώ κ' είκοσιπέντε χρόνια, ήσαν ένα προί την πόρτα διάπλατα ανοιχτή, το διαύρομο έρημο, το ναό άρημένο, το μανδύα και τον πέκιο. . . Δε μπορώ πιά μητέρα μου. . .

Η ΠΡΟΓΜΕΝΙΣΣΑ — Κόρη μου, καταλαβαίνω, αυτή ή ένθύμηση σ'ās ταραζει και σ'ās βαραίνει ακόμα. Έδώ κ' είκοσι πέντε χρόνια έγινε το μεγάλο θαύμα που ο Θεός σ'ās έδιάλεξε. . . Ή Παρθένος μ'ās άφησε για να ξαναβηή στον

οὐρανὴ, ἀλλὰ πρὶν φύγῃ σὺς φώρεσε τὸ ἱερὸν φῶρημά της καὶ τ' ἄγρια της στολίδια, σὺς στεφάνωσε μὲ τὴ χρυσεὴ καρόνα της, πληροφορώντας μας ἔτσι μέσα στὴν ἀπειρὴ ἀγαθότητά της πῶς στὸ διάστημα πᾶν θὰ λείπει, ἔσεϊς θὰ παίρνατε τὴ θέσι της...

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Ποῖος λοιπὸν πῆρε τὴ θέσι μου;...

Η ΠΡΟΥΜΕΝΙΣΣΑ — Κανεῖς δὲν τὴν ἐπῆρε, ἀφοῦ εἴσασι' ἔδω...

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Ἦμουν ἔδῳ ἀνάμεσά σας;... Ἦμουν ἔδῳ, ὅλες τὶς μέρες;... Περπατοῦσα, μιλοῦσα καὶ τὰ χέρια σας μ' ἄγγιζαν;...

Η ΠΡΟΥΜΕΝΙΣΣΑ — Ὅπως σὺς γγίζει τὸ χέρι μου ἀπὸ τὴ στιγμή, παιδί μου...

ΒΕΑΤΡΙΚΗ — Μητέρα μου, δὲν ξέρω πιά... Νομίζω πῶς δὲν ἔχω πιά τὴ δύναμι νὰ καταλάβω... Δὲ ξητῶ τίποτε, ὑποτάσσομαι πιά... Αἰσθάνομαι ὅτι εἶναι πολὺ καλοὶ ἔδῳ, ὅτι ὁ θάνατος εἶναι πολὺ γλυκός... Ἔσεϊς ξέρετε πῶς ἡ ψυχὴ εἶναι δυστυχισμένη... Δὲ συγχωροῦσαν ὅταν ζοῦσα ἔδῳ... Συλλογίστηκα συχνά, ὅταν ἦμουν δυστυχισμένη, πῶς ἂν ὁ Θεὸς τάξερον ὅλα,

δὲ θὰ τιμωροῦσε... Ἄλλὰ εἴσαθε εὐτυχισμένη κ' ἔχετε μάθη... Ἄλλοτε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν ἤξεραν τὴν ἀπελιπία, καταριῶταν ἐκείνους ποὺ πέφτουν... τῶρα ὁ καθένας συγχωρεῖ κ' ὁ καθένας φαίνεται νὰ ξέρῃ... Θάλεγε κανεὶς ὅτι ἕνας ἄγγελος σὺς εἶπε τὴν ἀλήθεια... Μητέρα μου κ' ἐσεῖς ἐπίσης ἀδελφῆ Ἐγκλιαντίνη, δότε μου τὸ χέρι σας... Δὲ μοῦ κρατᾶτε κίκλια; Πέστε σ' ὅλες τὶς ἀδελφές μου... Τί θάπερετε νὰ τοὺς πῶ;... Τὰ μάτια μου δὲν ἀνοίγουν πιά, τὰ χεῖλιά μου παγώνουν... Μέλλω νὰ κοιμηθῶ τέλος... Ἐξήσα σ' ἕναν κόσμο ὅπου δὲν ἤξερα τί ἤθελε τὸ μῖσος καὶ ἡ κακία καὶ πεθαίνω σ' ἕναν ἄλλον ὅπου δὲν καταλαβαίνω ποῦ θέλουν νὰ φθάσουν ἡ ἀγαθότης κ' ἡ ἀγάπη...

[Πέφτει ἐξαντλημένη ἀπάνω στὸ στρώμα της. — Σιωπῆ].

ΑΔΕΛΦΗ ΕΓΚΛΑΝΤΙΝΗ — Κοιμᾶται...

Η ΠΡΟΥΜΕΝΙΣΣΑ [γονατίζοντας]. — Ἄς προσευχηθοῦμε, ἄς προσευχηθούμε, ἀδελφές μου, ὡς τὴν ὥρα τοῦ θριάμβου...

[Οἱ μοναχές πέφτουν στὰ γόνατα γύρω ἀπὸ τὴν κλίνη τῆς Βεατρίκης.] **ΑΥΑΑΙΑ**

[Μεταφράσεις ΑΒΓ.] **M. ΜΑΤΕΡΑΓΚ**

ΠΑΛΗΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΦΩΚΑΣ

Ἐδίδθη εἰς τὸ «Βασιλικὸν Θέατρον» τὸ ἱστορικὸν δράμα «Νικηφόρος Φωκῆς» τοῦ ποιητοῦ κ. Α. Προβλεγγίου. Κατάλληλος στιγμή νὰ δώσωμεν μίαν σκιαγραφίαν τοῦ μεγάλου αὐτοκράτορος.

Ο Νικηφόρος Φωκῆς ὠνήθη μία ἀπὸ τὰς μεγάλων αὐτοκρατορικῶν φρουροῦν κατὰ τὴν ἐν' ὀλοκλήρῳ τῆς Ἀνατολῆς χλιαρῆ κυριαρχίαν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Οἱ ἱστορικοὶ Ζωναράς, Κωδινός καὶ Γλυκᾶς κατηγοροῦν αὐτὸν ὡς φιλοχρήματον καὶ ἄδικοτον ἄλλ' ὁ πατὴρ πάντα ἄλλον ἀξιόπιστος Λέων ὁ Διάκονος — τὰ ὅμοια καὶ ὁ ἀειμνηστὸς ἱστορικὸς τῶν γένους Κ. Παπαρηγόπουλος θεωρεῖ ἀσφαλεστέρως τὴς μετορίας — ἀπαλλάσσει αὐτὸν ἀπὸ πάθε τῆς αἰτίας ἡρωϊκῆς ἀπέναντι τῆς ἱστορίας, καὶ ἀποδίδει εἰς τὸν ἀδελφὸν του Λέοντα τὴν αἰτίαν ὅλων τῶν κακῶν, τὰ ὅποια προεκάλεσαν τὰ σικτρὰν τέλος τοῦ βαρφατεφῶς βασιλέως.

Ὁ Νικηφόρος δὲν ἦτο πατριωτὸς γεννητός. Καταγόμενος ἐξ εὐγενὸς ἀσιατικῆς οἰκαγενείας, ὄπηρέτησεν εἰς τὸν βυζαντινὸν στρατὸν τῆς Ἀσίας, ἀνελθὼν διὰ τῆς ἀνδρείας του εἰς τὸ ὑπατον ἀξίωμα τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ καθ' ἅπασαν τὴν Ἀνατολὴν στρατοῦ.

Ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου, καὶ ἰδίως ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ υἱοῦ καὶ διαδόχου του Ρωμανοῦ τοῦ Β', ὁ στόλος εἶχε παραλύσῃ εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε οἱ Μουσουλμανοὶ, κατέχοντες τὴν Κρήτην καὶ τὴν Κύπρον, ἠνέλιπον τὴν κατάληπν τῶν ἀπουδαιοτέρων

νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους. Ὁ Νικηφόρος, διαφλεγόμενος ἀπὸ τὸ μέγα πολιτικὸν δαιμόνιον του, κατώρθωσεν ἐντὸς 7 μηνῶν νὰ συγχροτήσῃ ἀξιόμαχον στόλον ἀπὸ 1000 δρόμωνος, 200 πικροῦλιδας καὶ 1307 φορητὰ μὲ πλήρωμα 100 χιλιάδων πεζῶν, πλὴν τῶν ναυτῶν. Καὶ τὸ μέγα πολιτικὸν θαῦμα ἐγένετο. Ἀνεκτίθη ἡ Κύπρος καὶ ἡ Κρήτη, τὸ δὲ ὄνομα του κατέστη λατρευτὸν καθ' ὀλοκλήρῳν τὸ ἀπέραντον κράτος.

Ὅλιγον χρόνον κατόπι ὁ Ρωμανὸς Β' ἀπέθνησκεν ἀπὸ μυστηριώδη νόσον, ἀφίπων δύο ἀνήλικα τέκνα, τὸν Βασίλειον Β' (Βουλγαροκτόνον) καὶ τὸν Κωνσταντῖνον ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τῆς πολυμηχάνου μητρός του, τῆς περικαλλοῦς Θεοφανοῦς, καὶ τοῦ παραδυναστεύοντος ἐνόχου, τοῦ Ἰωσήφ Βολγγα. Ἡ ἑλληνικὴ αὐτοκράτορος ἔκαμε τὸν λαὸν καὶ ἰδίως τὸν στρατὸν, ὁ ὅποιος ἐλάτρευε τὸν Νικηφόρον, νὰ στραφῆ πρὸς αὐτὸν, συνανοήτων καὶ τοῦ γηραιοῦ πατριάρχου Πολυεύκτου. Καὶ ἡ ἀνακήρυξις αὐτοῦ ἐγένετο εἰς τὴν Ἀσίαν, ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ προστατεύσῃ τοὺς ἀνηλίους διαδόχους τοῦ Ρωμανοῦ.

Τὴν 16 Αὐγούστου 963 ἐφθάνον εἰς τὴν Χρυσούπολιν, εἰς τὸ ἀνάκτορον τῆς Ἱερείας. Ὁλόκληρος ἡ πόλις ἦτο ἐπὶ ποδός, παρασκευασμένη θριαμβευτικῶν ὑποδοχῶν εἰς τὸν νέον αὐτοκράτορα. Ὁ στόλος ἐξεκίνησεν ἐκ τῆς πόλεως, προηγουμένου περιγυρῶσιν βασιλικῶν δρόμωνος, ὁ ὅποιος ἀπεβίβασεν αὐτὸν εἰς τὴν βασιλευσσαν. Ὁ λαὸς, ἡ σύγκλητος καὶ ὁ Πατριάρχης τὸν ὑπεδέχθησαν ἐν θριάμβῳ εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Βῆδδμου, ὅπου αἱ δύο λαϊκὰ μερίδες τῶν Βενέτων καὶ τῶν Πρασίνων τὸν προσεφώνησαν μὲ τὰς καλακευτικώτεραις ἀπολογίαις (ἑμυολογίας):

— Καλῶς ἦλθες ἀνδρείοτατε νικητὰ! ἀεισέβαστε!

Φωτογραφία ἡ ὁποία ἐχρησάμενος διὰ τὴν ἀναπαράστασιν τῆς Ἀδελφῆ τῆς Βασίλειος Ἀμαλίας κατὰ τὴν ἐπιπέδου τοῦ «Λυκίου τῶν Ἑλληνίδων». Εἰς τὸ μέσον ἡ κ. Φωτεινὴ Μαυρομηδέου. Καὶ κατὰ σημεῖον ἀπὸ τὰ δεξιὰ ἡ κυρία τῆς τριῆς Κολοκοτρώνη, Τραβέλλα, ἡ κ. Κριεζή, ἡ κ. Φωτεινὴ Μαυρομηδέου, ἡ Μεγάλῃ Κυρία βαρωνίσσῃ Παναγοῦ, ἡ Δίε Βάτσο, ἡ κ. Θεοδώρα Παύσου, ἡ κ. Μανωλάκου.

- Καλῶς ἦλθες, δι' αὐ ὑπετάγησαν ἔθνη!
- Διὰ σοῦ Ἰσραὴλ ἡττηθεῖς, κατεκλήθη!
- Ἐντενε οὖν καὶ κατενοδοῦ καὶ βασιλευε!
- Ἰλέησεν ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀναδείξας σε, Νικηφόρε, Βασίλειά αὐτοκράτορα Ρωμαίων!
- Ἰδύραίνου τῶν ἡ πόλις τῶν Ρωμαίων, ὑπόδειξι τὸν θεόπιστον Νικηφόρον. Ἦλθε γὰρ ὄντως λάμπων τὴν ἠριλίον πᾶσαν!
- Θεῖος ἀπὸ χαρακτῆρος καὶ πεποιθήσεων ὁ Νικηφόρος, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐισέλθῃ εἰς τὸ παλάτιον πρὶν προσευχηθῆ διὰ τοῦτο εἰσῆλθε πρῶτον εἰς τὸν ναὸν τῆς Παναγίας ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Κωνσταντίνου (Φόρου) καὶ προσεκίνησε, ἐκαίθεν δὲ τὸν προσηρυε καὶ πάλιν ὁ λαὸς μέχρι τοῦ Παλατιοῦ, ἐπαναλαμβάνων τὰς ἐπισημίας του:
- Νικηφόρον οἱ νόμοι ἀποδέχονται.
- Νικηφόρον τὸ παλάτιον ἐκδέχεται.
- Ὁ Θεὸς σὲ ἔδωκεν ὁ Θεὸς σὲ φιλάξο!

εἶδοινα, πατάξας τὴν ἐπικριτοῦσαν φριλότητι ἐπὶ κεφαλῆς δύο μεγάλων κοινωνικῶν μερίδων: Τὸν εὐγενὸν καὶ τοῦ Κλήρου. Τὰ δύο ταῦτα στοιχεῖα ἐλημῆνοντο ἀπὸ αἰῶνων τὸν δημόσιον πλοῦτον, ἀπογνημόνωντο τὸ κράτος ἀπὸ τὸν ζωτικώτερον αὐτοῦ χυμὸν. Φωκῆς ἦτο, αἱ δύο αὐτὰ μερίδες, πανίσχυροι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, νὰ ἐξαναστοῦν. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἡ φρεγὴ των εἰς οὐδὲν συνετέλεσεν ὁ λαὸς καὶ ὁ στρατός ἰδίως, ὑπὲρ τοῦ ὁμοῦ διέθετε ὅλον τὸν δημόσιον πλοῦτον, ἦσαν ἀναφανδὸν νημερῆνοι ὑπὲρ αὐτοῦ. Μάλιστα δὲ καὶ οἱ πλεον σάφηνες ἐκ τῶν Ἱεραρχῶν, ἐπεδοκίμασαν τὰ ληφθέντα μέτρα πρὸς περιστολὴν τῆς ἀπληστίας τοῦ κλήρου. Ἀνεγνώρισαν εἰς τὴν διοικήσιν του μεταρροφιστικὸν χαρακτῆρα, ἔχοντα σκοπὸν τὴν ἐνίσχυσιν τῆς πολεμικῆς δυνάμεως τοῦ κράτους. Ἄτυχως ὅμως διὰ τὸν Νικηφόρον, ἐξήσκει μεγάλῃν ἐπίδρασιν ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἀδελφός του Λέων Φωκῆς καὶ ἡ σύζυγός του Θεοφανώ, ἡ χερὰ τοῦ Ρωμανοῦ, τὴν ὁποῖαν ἐνημερώθη ἐξ ὑπερβολικοῦ ἔρωτος. Τοιοῦτοτρόπος ὁ μεν Λέων Φωκῆς ἀπὸ ἀπληστίας καὶ φιλοχρηματίας, ἡ δὲ Θεοφανώ ἀπὸ ἔρωτος πρὸς τὸν ὄρατον ἀνεψιὸν τοῦ Νικηφόρου Ἰωάννην Ταμισαίην, ἐλαττοῦσα νὰ τὸν νημερῆθῃ ὡς διάδοχον τοῦ θείου του,

ἐπάνω εἰς ἑξάσια χεῖλη τὰ ὁποῖα, γύρω μας, ἀποτελοῦν στέφανον ἀνθηρῶν ρόδων.

Πόσον εἶναι συγκινητικὸν νὰ γνωρίζωμεν ἕν εἶδος παρθενικοῦ κάλλους τὸ ὁποῖον ἐμάγευεν ἐποχὴν τόσῳ μακρυνῆν! . . . Τὸ γυναικεῖον αὐτὸ ἰδεώδες, οἱ σύγχρονοι τοῦ Περικλέους τὸ εἶχον ἤδη παραγνωρίσει. Ἦτο ἡδὴ ἀπηργασμένον, ὅταν ὁ Φειδίας ἐφιλοτέχνησε τὰ ἀειώματα καὶ τὰς μετώπιας τοῦ Παρθενῶνος.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν, δὲν ἐφαίνοντο πλέον αἱ Κόραι. Ἔχον ἀποδιάνη καὶ τὰς εἶχον διάρη. Ἡ ἱστορία των εἶνε περιεργωτάτη. Τὰς ἴδρυσαν, περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔκτου αἰῶνος, εἰς ἕνα θάλαμον τοῦ ἀρχαίου Ἐκατομπεδου ὑπῆρξαν ἡ μαρμαρινὴ ἀδελφὴ τῆς Ἀθηνᾶς. Ἀλλὰ τῇ 480, οἱ βάρβαροι τῆς Ἀσίας ἐπέδραμον καὶ ἐληλάτησαν ὅλην τὴν Ἀκρόπολιν. Κατεδάρισαν τὸν ναὸν καὶ ἀνέσφησαν τὰς Κόρας. Ὅταν ἀπῆλθον, αἱ Ἀθηναῖοι ἔσπευσαν ν' ἀνεγείρουν ἐκ νέου τὸν σηρὸν τοῦ ναοῦ. Ἀλλὰ τὰς Κόρας αἱ ὁποῖα αἵπατουσαι εἶχον συντριβῆ, τὰς ἔρριψαν εἰς τὰ χώματα τῆς ἑκοκαρῆς καὶ τὰς κατέθαψαν. Ἐξηφανίσθησαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Δὲν εἶδον τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἢ ἐπ' ὀλίγον χρόνον, περίπου ἐπὶ ἡμισυ αἰῶνα. Καὶ ἔπειτα τὸ πάμπαν των διήρκεσε δύο χιλιάδας τριακόσια ἐξήκοντα πέντε ἔτη, κατὰ τὰ ὁποῖα ἐλησημονήθη κἄν ὅτι εἶχον ποτὲ ἀμιάση. Τέλος, οἱ ἀρχαιολόγοι τὰς ἐπιανεύθον· καὶ ἰδοὺ αὐταί, ζῶσαι καὶ πάλιν, χερταίωσαι καὶ χαροκαί. Ἄλλ' ὅμως ἠλλοξίαν κατοικίαν καὶ δὲν κατοικοῦσι πλέον ἐντὸς ναοῦ, ἀλλ' ἐντὸς μουσείου. Ὑπομένουν μειδιώσαι τὴν ὕβριν αὐτὴν τῆς εἰμαρμένης.

Ὑπάρχει μεγάλη ἀμφισβήτησις ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα ποῖος ἦτο ὁ προσορισμὸς των εἰς τὸ Ἐκατομπεδον. Κριτικοὶ τινες ἰσχυρίσθησαν ὅτι εἶνε Ἀθηναῖ· ἀλλὰ δὲν πικριθεῖται εἰς αὐτὰς ὁ ἐλάχιστος θεῖος χωριότηρ. Τέρεται τῆς Ἀθηνᾶς, ἴσως, δὲν βλέπομεν εἰς αὐτὰς τὰ ἐμβλήματα τοῦ ἱερατικοῦ σχήματος. Ὁ κ. Λεσά, θεωρεῖ αὐτὰς ὡς καλλιτεχνήματα τὰ ὁποῖα πρόσωπα εἰσεβῆ προσέφερον εἰς τὴν θεότητα διὰ τὰ τέρατα οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς.

Ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἡ τύχη τῶν Κορῶν ἔχει παραδόξους περιπετείας, τῶν ὁποίων αἱ λεπτομέρειαι μᾶς διαφεύγουν καὶ τὰς ὁποίας φερόμεθα περισσότερον νὰ μαντεύωμεν ἢ ὅσον πράγματι τὰς γνωρίζομεν.

Καὶ τώρα, ἅς διαμύσειωμεν τὸ μειδίωμα των ἅς θανατώσωμεν τὴν λατρευτὴν των φιλαρέσκειαν. . .

Ἔινε ἑξασίας ἡδεῖα. Δὲν περιστοιχίζεται κανεὶς ἀπὸ αὐτὰς χωρὶς κάποιαν ταραχὴν καὶ συγκίνησιν.

Ἔινε κομφοτάται καὶ στολισμέναι μὲ κομημάτα. Ἔχον διαδήματα, περιδέραια, ἐνώτια, βραχιόλια. Ἡ κόμη των εἶνε βουτυρισμένη, διευθετημένη ἐπάνω εἰς τὸ μέτωπον μὲ ἐπιμέλειαν περιτέχων· καὶ μακροὶ πλόκαμοι ἔρχονται πρὸς τὰ ἔμπρός, καταπίπτουν εὐθεῖς ἐπάνω εἰς νεαροὺς κόλπους. Αἱ ἐσθῆτες, ἀπὸ λιγνὸν πολὺ λεπτὸν, ἐπικολλῶνται ἐπάνω εἰς τὰ σώματά των, καὶ εἰς πολλὰ μέρη, τὸ διαγράφουν μέχρι τοῦ νὰ τὸ ἀπογυμνῶνουν. Διὰ τὰ κομιοῦνται ὁ χιτῶν καὶ τὸ ἱμάτιον, ὑπάρχουν πλατεῖαι λωρίδες κεντημάτων τὰς ὁποίας ὁ καλλιτέχνης ἐχρωμάτισεν ἐπάνω εἰς τὸ μάρμαρον μὲ κίανου, μὲ μαῦρον, μ' ἐρυθρὸν καὶ πράσινον. Ἐβίβαρε τὴν κόμην ἐρυθρῶν, καὶ ὁμοίως τὰ χεῖλη. Διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔκαμεν ἕνα κύκλον μαῦρον, ἕνα κύκλον κεραμόχρουν καὶ τὸ μαῦρον σημεῖον τῆς κόρης· ἔθεσε μαῦρον εἰς τὸ ἄκρον τῶν βλεφάρων. Δὲν ἤξεύρω ἂν δὲν ἔκαμε κάποιαν κατάχρησιν ὄλων αὐτῶν τῶν χρωμάτων. Σήμερον ποὺ ἔχουν χάση τὴν ζωηρότητα των καὶ ποὺ ἡ ὑγρασία τὰ ἐσκίασε καὶ ἀπαλῶς τὰ ἐπεξέτεινε, χρωματίζουν τὸ μάρμαρον καὶ προσδίδουν εἰς αὐτὸ κάποιαν ὄψιν ζωῆς, ὅχι κατὰ τὸν τρόπον τῆς φρικτῆς γλυπτικῆς en trompe-l'œil, ὅχι κατὰ μίμησιν τῆς πραγματικότητος, ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τὰς ὀρθὰς ἀρχὰς τῆς Τέχνης.

Καὶ, μὲ τὸ ἀριστερὸν χεῖρ, αἱ Κόραι ὄλαι αἱ Κόραι μὲ ἕν καὶ τὸ αὐτὸ κίνημα, ἀνασηκώνουν πρὸς τ' ἀριστερὰ τὴν παραπάλυ μακρὰν ἐσθῆτα ἢ ὁποῖα τὰς ἐμποδίζει νὰ βαδίζουσιν γρήγορα, νὰ τρέχουσιν, καὶ τὰς προορρίζει εἰς τὸ νὰ παραμένουν εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου εἶνε ἀντικείμενα ἡδύπαθῆ ἢ ἄλλως, ἔξω, θὰ ἔχουν βᾶδισμα πολὺ προσεκτικόν, μελετημένον.

Μειδιοῦν. Ἡ μία εἶνε μελιχιωτάτη ξανθὴ, κάπως ματαιόδοξος, ἀξιαγάπητος ἐν τούτοις. Μία ἄλλη, σκόπτει τοὺς ἀνθρώπους, κάπως προπετῶς εἶνε πνευματώδης καὶ τὸ στόμα τῆς εἶνε φιλιήδονον.

Μία ἄλλη εἶνε μικρόσωμος μελαγχροινὴ μὲ ὀφθαλμοὺς κίανου καὶ κάμνει ἀκκισμοὺς καὶ προσλαμβάνει ὕψος πολὺπειρον, ἀλλ' ἀγνοεῖ τὸ κάθε τι. Μία ἄλλη, μὲ τοὺς σπινθηροβόλους ὀφθαλμοὺς τῆς, εἶνε γύναιον πολὺ προκλητικόν. Καὶ μία ἄλλη εἶνε πολὺ νοσηλὴς μὲ τὰ σκασμένα βλέφαρά τῆς καὶ τὴν θαμβῆν χροιά τῆς, μὲ πρόσωπον κοπώσεως ἐρωτικῆς, προκαλεῖ τοὺς καλακευτικὸς λόγους καὶ τὰ ἀνύσια φιλοφρονήματα. Μία ἄλλη εἶνε ἡ χολιασμένη καὶ καὶ πῶς θὰ τὴν ἀγαπήσῃ κανεὶς! Μία ἄλλη εἶνε καλόβουλος, κόρη ἢ ὁποῖα δὲν θὰ προσποιηθῆ καθόλου τὴν δύσκολον. Μία ἄλλη εἶνε κυρία ὑψηλῆς περιωπῆς καὶ ἢ ὁποῖα ζητεῖ φόρον σεβα-

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΡΘΗΝ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
Ἡ κυρία Μαρία Μομφερδάτου φεῖ κυρία Α. Μανουσιζέλη τῆς Ἀδελφῆς τῆς Βασιλίσσης Ἀμαλίας

αμοῦ. Μία ἄλλη, ἡ ὁποία μειδιᾷ πλαισίως, φαίνεται φίλη τοῦ πονηροῦ, γοητευτικώτατα. Μία ἄλλη μὲ λακκίστους εἰς τὰς παρεΐας, ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς τόσο ἀφελεῖς ὥστε ἄρᾶσαι περισσότηταν. Καὶ μία ἄλλη εἶνε ἡ τελεία καλλονή. Λιγότερη περισσώτερον χρώμα ἐντυπώζει, εἰς τὴν φουσιγονομίαν τῆς μωστηριώδους θέλγητρον. Οὐ ἔλεγε κανεὶς ὅτι εἶνε ζηλότυπος κάτοχος ἀπορρήτου τοῦ ὁποίου δὲν θ' ἀποκαλύψει. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς κατὰ τοὺς κροτάφους, ἀνυψοῦνται εἰς παρεΐα τῆς ἐμφυγχοῦνται ὕλος ἀπὸ τὸ μειδίαμα τῶν χειλέων.

Οἱ ἀρχαιολόγοι δηλοῦν ὅτι αὐταὶ αἱ μαρμάρινοι Κόρυα δὲν εἶνε προσωπογραφίαι. Ἄγνοῦ καθὼς καὶ αὐταί. Ἡ καθέμία ἀπὸ αὐτῶν, ὀπισθόρριστε, εἶνε ἀετικώτης καὶ εἶνε διαφορετικαὶ ἢ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην ὡς τὰ γυναῖκα τῶν ὁμοίων ὁ Λά Τοῦρ ἔξαφάνισε τὰς φρουδίας καὶ ὀνειραπόλους ψυχᾶς. Ἡ ποικιλία τοῦ μειδιάματός των εἶνε ἄρθωνος καὶ πολῦτιμος πλοῦτος τοῦ πνεύματος. Ὅποιος θησανρός θαναματωῶς εἰφραν-

τίστον ἐπινοίας! Ὅποιος θησανρός φιλαρεσκείας τῆς ὁποίας αἱ ἀποχρώσεις ἦσαν ἀνάλογοι μὲ τὰς ἀποχρώσεις κήπου ἀνθούοντας! Ἀκόμη εἰσπνέει κανεὶς τὸ ἄρωμά του!

Ἄλλ' ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον ὑψίσταται μελαγχολίαν ἄκραν ὅταν συλλογίζεται ὅλας αὐτὰς τὰς ψυχᾶς αἱ ὁποιαὶ ὑπῆρξαν χαρίσσαι, ὑπερήφανοι καὶ ἐπαγωγοὶ καὶ αἱ ὁποιαὶ ἐξακολουθοῦν νὰ μειδιοῦν ἄρου ἢ λήθη ἐκάλεψεν ὡς τέφρα τ' ἀντικείμενα τὰ ὁποια ἐτεροπον τὸν ζῆλον των. Κρῖμα, καθὼς ἔλεγεν ὁ Μπραντόμ, κρῖμα ὅτι ὁ χρόνος ἐξαφανίζει τὰς ἡμέρας αἱ ὁποιαὶ, ἐπίνω εἰς γελῆν νεαρῶν γυναικῶν, ἐξεγείρουν τόση ἐξαισίαν φαιδρότητα. Καὶ πάλιν εἶνε λυπηρὸν ὅτι τσιὰυτα μειδιάματα ἐπιζοῦν τῶν τέφρων ποῦ τὰ ἐπροκίλευσαν. Τὰ λυπεῖται κανεὶς μὲ συμπύθειαν ἀποροῦσαν, ἡδονικὴν καὶ ἡδεῖαν καὶ ἀσθιένεται κανεὶς ὅταν τὰ παρατηρή, ἀσθημα ἀμυβόλον εἰς τὸ ὁποῖον ἀναμιγνύονται διὰ νὰ μῦς ἀνησυχοῦν περισσώτερον, ἢ ἰδέα τοῦ ἔρωτος, καὶ ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου.

[Τὸ τέλος εἰς τὸ ἐρχόμενον]

[Μετάφρ. Χ. Θ. Α.] ANDRIÉ BEAUNIER

ΜΥΣΤΗΡΙΑ*

- ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ -

XIII

Πέρασαν μερικὲς μέρες. Ὁ Νάγκελ ἔμενε στὸ ξενοδοχεῖο, πηγαινοήγειο σκυθωπὸς κ' ἐφαίνετο νὰ ὑποφέρει καὶ νὰ τυραννιέται ἀ' αὐτὲς τὲς δυὸ μέρες τὰ μάτια του εἶχαν χάσει ὅλην τὴν ζωὴν. Δὲν μιλοῦσε μὲ κανέναν οὔτε καὶ μ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ξενοδοχείου. Τὸ ἓνα χερὶ τοῦ εἶχε δεμένο μ' ἓνα κομμάτι ἓνα βράδυ ποῦ εἶχε βγῆ καὶ ποῦ εἶχε μείνει ἔξω ὡς τὸ πρωὶ, εἶχε γυρίσει μὲ τὸ χερὶ δεμένο. Εἶχε δύο πληγὲς εἶχε πέσει, λέει, ἀπάνω σὲ μιὰ ταῖα ποῦ ἦτον κατὰ γῆς κοντὰ στὴν προκυμαία.

Τὴν Πέμπτη τὸ πρωὶ ἔβρεξε, καὶ αὐτὸς ὁ καιρὸς τὸν ἔκανε ἀκόμη πῦρ δύσθυμο. Ὅταν ὅμως ξεπλωμένος ἀκόμη στὸ κρεββάτι διάβασε τὲς ἠρημερίδες του καὶ διασκέδασε μὲ κάτι ζωηρὰς σσηνὲς τῆς γαλλικῆς βουλῆς, χεῖστησε ἔξαφνα τὰ χερῖα του καὶ περιέτριψε νὰ σηκωθῆ. Νὰ αἶψ' ὁ διάβολος! ὁ κόσμος εἶναι μεγάλος, εἶναι ἀπεράντος, ὁ κόσμος εἶναι ὀρεῖος!

Χτύπησε τὸ κομμάτι, ἀκόμη πρὶν ντυθῆ ἐντελῶς, καὶ εἶπε τῆς Σάρας πῶς τὸ βράδυ θὰ

* Ἡ ἀρχὴ εἰς τὸ τεῦχος τῆς 31 Μαΐου.

προσκαλοῦσε μερικῶς, ὡς ἔξη, ἐπὶ τὰ ἀνθρώπους, γὰρ νὰ χαροῦν λίγο τὴν ζωὴ τους, εὐθυμοὺς ἀνθρώπους, τὸν Στένεσεν τὸν γιατρό, τὸν δικηγόρο Χάνσεν, τὸν γραμματικὸ καὶ ἄλλους.

Ἀμέσως ἔστειλε τὲς προσκλήσεις. Ὁ Μινοῦττας ἀπῆγγεσε πῶς θάρρη. Εἶχε καλέσει καὶ τὸν Ράινερτ τὸν δικαστὴ, μ' αὐτὸς δὲν ἐδέχθηκε.

Ἦρθαν ὁ γιατρός, ὁ Χάνσεν ὁ δικηγόρος καὶ ὁ γραμματικὸς του, καὶ ὁ Ὅγιεν ὁ φοιτητής.

Τὸ βράδυ ὅταν φάνηκε ὁ Μινοῦττας στὴν πόρτα, ὁ Νάγκελ σηκώθηκε, πήγε κοντὰ του καὶ τοῦ ζήτησε συγγνώμη ποῦ τὴν τελευταία φορὰ ποῦ ἦτον μαζί εἶχε πῆ τόσες ἀνοησίες. Τοῦσφιξε φίλκια τὸ χερὶ καὶ τοῦ σύστησε καὶ τὸν Ὅγιεν, ποῦ ἦτον ὁ μόνος ποῦ δὲν ἔβρεξε. Ὁ Μινοῦττας τράβηξε τὸν Νάγκελ παράμερα καὶ τὸν εὐχαρίστησε ψιθυριστὰ γὰρ τὸ καινούριο πανταλόνι ποῦ τὸ φοροῦσε καὶ ὅλας ἐταίριαζε τόσο καλὰ μὲ τὸ σακάκι, τὸ καινούριο του σακάκι, καὶ βέβαια θὰ βαστοῦσε ὅλην τὴν ζωὴν, ἔχ, νὰ ὅλην τὴν ζωὴν.

— Μὰ γελέκο δὲν ἔχεις ἀκόμη;
— Ὅχι, μὰ οὔτε εἶναι ἀνάγκη. Δὲν εἶμαι κόντες ἐγώ. Σὰς βεβαιῶ οὔτε θὰ μοῦ χρειάζονται καθόλου ἐμένα.

Ἦτον πέντε ἡ ὦρα. Καθὼς ἔβρεξε ἀκόμη καὶ ὁ αἰθρῶνός ἦτον σιωπηλὸς ἀναψην εἰς λίμνες καὶ τραβήξεν εἰς κωμώτιες.

Καὶ τότε ἀρχίσαν τὰ ἄργια, ἓνα μεθ' ἓνα ταβιτοῦρι ποῦ γὰ μέρους ὑστερα μιλοῦσε γι' αὐτὰ ὅλη ἡ πόλις.

XIV

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ἦρθε πάλι ὁ Μινοῦττας στὸ ξενοδοχεῖο. Μπῆκε σιγὰ σιγὰ στὴν κίμαρα τοῦ Νάγκελ καὶ ἀκούμησε ἀπάνω πρὸ τραπέζι τὸ ρολόγι του, καίτι χωριτὰ, ἓνα μολύβι καὶ τὸ μπουτιλάκι μὲ τὸ φαρμάκι.

Τὴν βραδυὰ πρὶν, ὁ Νάγκελ τοῦ εἶχε χαρίσει τὸ γελέκο του, τὸ ἴδιο γελέκο ποῦ φοροῦσε. Τὸ εἶχε βγάλει καὶ τοῦ τοῦ εἶχε δώσει ἔτσι ὅπως ἦτον, μὲ ὅλα τὰ πράματα ποῦ εἶχε σὲς τσέπες του, μαζί μὲ τὰλλα καὶ τὸ μπουτιλάκι. Ὁ Μινοῦττας ἔβρεξε πῶς ἦτον φαρμάκι. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ εἶχε γίνει λόγος γὰρ τὸν Κάρλοσεν ποῦ σκοτώθηκε καὶ ὁ γιατρός εἶχε πῆ: Ὅχι μόνο οἱ θεολόγοι, καὶ εἴμεῖς ὅλοι πρέπει νὰ ξεπαστρευτοῦμε ἀπ' τὸν κόσμο, νὰ πάθ' ἡ ὀργή. Τότε ὁ Νάγκελ εἶχε βγάλει ἀπ' τὴν τσέπη του τὸ μικρὸ μπουτιλάκι καὶ εἶχε πῆ: Νὰ το, τῶγα ἔτοιμο τὸ πιστόλι μου ἐγώ, μόνο δὲν ξέρω ἂν θάρρῳ καὶ τὸ θάρρος. Τὸ βαστοῦσε ψηλά τὸ μπουτιλάκι, ποῦ ἦτον ὡς τὴν μέση γεμίτο μ' ἓνα ὄξυρ ἀσπρὸ, καὶ ἔλεγε: Γνήσιο πρωσσικὸν ὄξυρ, διαγνῆς σάν νερό! Μόνο ποῦ δὲν ξέρω ἂν θάρρῳ ποτὲ τὸ θάρρος. . . Γιατρέ, εἰσεῖς θὰ ξέρετε νὰ μοῦ πῆτε ἂν εἶναι ἀρκετό. Τὸ μισὸ τὸ δοκίμασα καὶ ὅλας σ' ἓνα ζῶο καὶ ἐνήργησε λαμπρά. Αἶψη πάλι στὴν ἀρχή, καίτι ἄργιες γραμμάτσες, ἔπειτα μερικὸι σπασμοί, αὐτὸ ἦτον ὅλο' μὰτ σὲ τρεῖς κινήσεις. Ὁ γιατρός εἶχε πάρει τὸ μπουτιλάκι, τὸ εἶχε κινάξει καὶ εἶχε πῆ: Ὁδ' περισσώτερο παρ' ἀρκετό. . . Ἀλήθεια, θὰ ἔβρεξε νὰ σὰς τὸ πάρω, μὰ ἀροῦ δὲν ἔχετε τὸ θάρρος. . . Κι' ὁ Νάγκελ τὸ ξαναπῆσε καὶ τῶβαλε στὴν τσέπη του ἐπαναλαμβάνοντας: Ὅχι, δὲν ἔχω τὸ θάρρος.

Ἐπειτα, τὴν στιγμή ποῦ εἶχε σηκωθῆ ὁ Μινοῦττας νὰ φύγη καὶ τοὺς χαιρετοῦσε ὅλους, ὁ γιατρός ἀποκοιμισμένος ἀπάνω πρὸ τραπέζι, εἶχε ξυπνήσει καὶ τεντώνοντας τὰ χερῖα του εἶχε ἀναποδογυρίσει μερικὰ ποτήρια. Ὁ Νάγκελ στὸ πλάι του εἶχε περιχυθῆ μὲ σιμακάνια. Πετᾶχτηκε ἀμέσως, τῆναξε γελώντας τὰ ροῦχα του καὶ φώναξε μ' ὅλην τὴν δύναμη: Ζήτωσῳ! Ὁ Μινοῦττας ἦταν ἀμέσως ἔτοιμος νὰ βοηθήσῃ. ἔβρεξε μαντίλια καὶ πετσέτια γὰρ νὰ στεγνώσῃ τὰ βρεμένα ροῦχα' περισσώτερο εἶχε βραχῆ τὸ

Ἐκτὸ τὴν ἐστὴν τοῦ Λουκ. τῶν Ἑλλήν. — Ἡ Δὲς Ἀλεξανδρινῆ ὡς κωπία Μοναρχοῦ τῆς Αὐλῆς τῆς Βασιλείας Ἀμαλίας

γελέκο. Δὲν θὰ ἦτον καλύτερα νὰ τῶβαλε μιὰ στιγμή; ἀμέσως θὰ τοῦ τὸ καθάριζε. Μὰ ὁ Νάγκελ δὲν ἤθελε νὰ τὸ βγάλῃ. Ἀπ' τὲς πολλὰς φρονὲς εἶχε ξυπνήσει καὶ ὁ Χάνσεν καὶ φώναζε ζήτωσῳ! χωρὶς νὰ ξέρῃ τί σημεῖται. Πάλι ὁ Μινοῦττας παρακαλοῦσε τὸν Νάγκελ νὰ βγάλῃ μιὰ στιγμή τὸ γελέκο του, μὰ ὁ Νάγκελ δὲν ἤθελε. Διὰ μῦς ὅμως κίταξε τὸν Μινοῦττα στὰ μάτια, συλλογίστηκε ἓνα λεπτό, σηκώθηκε, ἔβγαλε τὸ γελέκο του καὶ τοῦ τῶδωσε λέγοντας: Νά,

φροσύνη των νεανίδων. Η φροσύνη των αθηναίων αφορούσε ούτως ή άλλως τα ελληνικά καλέσματα που είχαν να κάνουν με την μόδα, όταν πλέον αυτές θα πατούν ανάλογα, με παράσταση που εννοείται εως εως. Πενταζέλην - άκουσθαι εως των εκατέρωθεν χορευτικών τούτων όρων και συμπλέκονται με τα ξένα παράστα, δεν θα ειναι άκαμπτου και βαρείς μοχλοί, φανερώνονται ως ν' άνασχετόν τον όλον σώμα, αλλά θα ειναι ο πλέον άκαλός, ο άληθινά όνειρευτός, ο υπεράνθρωπος στέφανος που έπαινο από κορμιά πλέκων περιθελκίαι όδέναι. Και όσον άφορα τον «Μαίλλον» εκεί θα ειναι αση ή κατ' έξοχήν ήρωίς, του χορευτικού είδιδίου, ή αιδήμων, ή εν τούτοις άκασιτική, ή όσάν άσυνασθητός προκαλητική, ή ξεφρενγυσια αλλά δια να επανέλθω, ή άπομακρυνόμενη αλλά όχι χωρίς να κωτάξω όπισθεν. Αλλά και τότε ίδίως θα ειναι παρ' όποιον αίσθητή ή έλλειψις του συγχορευτού άνδρός, ως ειναι πάντοτε αίσθητή των άρρένων χορευτών ή άπουσία εως τον άληθινάωτατον «Κλέφτικον».

Η φροσύνη του Αιγυπτίου των Έλληνίδων περιέλαβε και πολυπροσώπους Πλαστικές Εικόνες. Έξ αυτών ο «Αρχαίος Βασιλεύς» ήτο ή περισσότερο άκρυβής με πολλήν άκρυβήν εως το σύνολον, με πολλήν χάριν σχεδόν εως όλας τας λεπτομερείας, με άπιανεστέραν παράστασιν μίαν τρισηχαριστιμένην της Ήσυχίας κόρη, την δεσποινίδα Άμυρά εκ Σιδώνης ή όποια προσεκόμισε εως τον Βοιωτόν τήν άδρά άνθη του καίστερον της και το πάλλειον άνθος της μορφής της. Το κύριον σύμπλεγμα της Εικόνας άπετέλειον άκόμη ή δεσποινίς Καρπούρηλου, ή κυρία Βελουδίου και ή κυρία Πία Φερνάλδη τόσο πολύ εκεί εως την θέσιν της με το ως αρχαίον άμφοτέρως παράστασή της. Η άναπαράστασις της Αδής της Βασίλισσης Άμυρίας ήπήρθε γραμμικότερη, πολυχωρητικότερη έγινε δε ως προς τας ένδυμασίας πιστικότη, — δια και όλιγώτερον πιστή ως προς τα πρόσωπα και το περιόστειμα. Κατ' αείην ή κυρία Φερνάλδη με ένδυμα Σουλιώτικον παρίστα την «κυρίαν των Άνακτόρων» Κολοκοτρώνη Τζαβέλλα ή κυρία Βέρρη Καλογερά με ένδυμα ύδραϊόν, την και θεϊαν της κυρίας Κριετή ή κυρία Άλεξάνδρα Διελισσηνού με ένδυμα σμυρνάικόν την κυρίαν Φοιτεινήν Μανουμυζήλη ή κυρία Μαρία Μομφεράτου την κυρίαν Α. Μαυρομαζήλη με ένδυμα έλληνικόν της βασιλείας Άμυρίας ή δεσποινίς Άννα Γ'αβρηλίδου την Μεγάλην κυρίαν Βαρονίδα Πλουσαζή με ένδυμασίαν του σμυρνά της έποχής ή δεσποινίς Άμυρά την δεσποινίδα Weisse με ένδυμασίαν του σμυρνά της έποχής ή κυρία Βελουδίου με ένδυμα σμυρνάικόν την κυρίαν Θεοχαρή Μπότση και ή δεσποινίς Άλεξάνδριδου την κυρίαν Μοναρχίδου με ένδυμα Ψαριανόν. Της τρέτης και τελευταίας Εικόνας ή κυριότερα μορφή ήτο ή δεσποινίς Θωμάδου, έοίωσον ούτω παριστώσα τον Νέον Χρόνον. Κάποιος χρονογράφος γράφων την έπαύριον περί της κάποις περισσότερον από ό,τι έγραφε έντεικνόμενης άναγωγίας των περισσότερων κυριών προσέθετεν. «Άλλ' οι όφθαλμοί των, — οι κατ' έξοχήν αλωνήται άστέρες αυτοί έστερξαν τόσοσ όλίγον να γίνων άπλανείς!»

Το πρόγραμμα περιελάμβανε και μίαν έκκληξιν. Και παρ' όποιον άπεδείχθη ότι μόνον μετά την πραγματικότητά της ήμπορεί να ειναι βέβαιος ο παρασκευάσας αυτήν περι το άν ειναι ή έκκληξιν εύχάριστος ή δυσάρετος. Όπωσδήποτε θα ήδύνατο κανείς να στοιχηματίσει ότι μέλλον πρόγραμμα δεν θα την περιελάμβανε. Και όχι μόνον διότι, ως γνωστή πλέον, δεν ήτο ήτο έκκληξιν!

ΙΟΑΝΝΠΤΟΧ

Η ΦΑΙΔΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο κ. Θεοτόκης

Μήλυσε λοιπόν κι' ο Κόντης απ' την Κέρκυρα ελθέ μπερς σε φίλους και δικούς, που τού λέγαν όλο ναι, κι' ύπεσχέθη κεραυνόφωνο και παρόν και παρελθόν, πετραχήλια με λαγούς στον Αιόν των κουνενέ!...

Το Τριώδιον

Άνοιξε το Τριώδιον κάλι,
γλέντια, χοροί χαρές κι' άντάρες
κι' αρχίζει κινήσις μεγάλη
με μιιά χαρά και δυό τσομάρες.

Και πάλιν εδδθυμοί θα τρέζουμε
να ιδώθωμε όλοι πώς θα μπή
και ή αρχαία ή σε ο μ π ή —
σαν να μη φθάνουν όσες έχουμε!...

(Από τας «Αθήνας»)

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΜΟΔΑ

ΣΤΟΥΣ παλιούς καιρούς ή ευγενική καλαισθησία είχε καθιερώσει για τα κορίτσια των δεκαεξ ή είκοσι χρόνων, μιάν απλήν αλλά άνέκφραστην ένδυμασίαν. Σήμερα, ή καλαισθησία, που έχει φθάσει σε φανταστικό βαθμό και στην Ίαπωνία άκόμη, εφρσθήσεται άποκλειστικά για την ήλικίαν αυτήν των γυναικών. Έτσι, κατορθώθη να καθιερωθή ένας ξεχωριστός σμυρνά, με το ίδιο βέβαια πνεύμα της γενικής μόδας — όμως με κάποια φανερά ιδιαιτερήν απλότητα σι γραμμής και στο σχέδιο.

Και τα μόν φορέματα του δρόμου ειναι ταγιά, έγγλέζικα πάντα, σκοτεινόχρωμα, και πέφτουν με εδρηχώρια μακρούς και όλόισιες οι ζακέτες, άκολουθώντας τη γραμμή του άνδρικού σάκκου. Που θα ειναι, πώς όσο εστινούμε αισθητικώς, πώς όσο νοιώθουμε το καλά τόσο θέλουμε και τα πράγματα, τα σχήματα, τα άρτια λιγώτερο φανερά, λιγώτερο ξεσκεπάστα. Νά, το πνεύμα του σημερινού γούστου. Νά βλέπης στο δρόμο μιιά κόρη καλοδεμένην σαν τον ώριμο καρπό, κι' όμως να μην την βλέπης. Νά την μαντεύης μόνο μέσα στο άνάριχτο φόρεμα που σκεπάζει τις καμπύλες της, και να περνά μπροστά σου ίδιο μυστήριο.

Ποιό ποιητική έποχή δεν ύπήρξε για τη ζωή της τέχνης που την λέγουμε «τέχνη της έμφανίσεως».

Τώρα τα άπογευματινά και τα βραδυνά φορέματα. Άκολουθούν κι' αυτά την ίδιαν απλότητα, δίδοντας ιδέα μόνον της μέσης και των άλλων γραμμών. Πιό συχνά ειναι κεντημένα γύρω στον άνοιχτό λαιμό, στα μανίκια, και χαμηλά ειναι δίπλα στη φούστα — εκεί που άνοιγονται τα δυό φύλλα της άρτιας πνευμάτις ποδιάς. Η ποδιά αυτή καθιερώθη και στα φορέματα τα ευγενικά, εκείνα που τα βλέπει κανείς και νοιώθει μιάν σκέψιν να εργάσθηκε για την σύνθεσή των.

Όμως πρέπει να ειναι από κάτι πολύ έλαφρό άνή ή ποδιά, από κάτι άέρινο, κυματιστό, — μουσελίνο είτε γάζαν, που άπαραιτήτα να έχη το χρώμα ή την απάρχρσι του φορέματος. Οι άντιθέσεις έπεσαν. Και μάλιστα στα φορέματα τα νεανικά — που πρέπει ή σεμνότης να τα χαρακτηρίζη και ή άφέλεια σε κάθε τους λεπτομέρεια. Όστε το βλέμμα να μη σταματά, παρ' όμοιο θεληματικά.

Φιόγκοι μεγάλοι από μαύρο πλατό βελούδο, δερμένο άναλυτά προς το πίσω μέρος της μέσης. Πλάσδ:

ίδιο το σχέδιο με τα άρχαία των γυναικών, κι' άν το σώμα που θα το φορέση σήμειν δεν θα ειναι αντίγραφο του σώματος της αρχαίας Έλληνίδας. Τι σημαίνει άν ή ζωή και το πέρασμα τόσοσ αλίανων παραλλόξε την παραγωγή της, κι' έδωκε έναν άλλον άνερα στο άνόνολό της.

Έδω πρόκειται να μη χαθή ή «ιδέα» της αρχαίας φρο-

Φόρεμα χορού δια νεάνιδα από έλαφρό μεταξωτό

Φορέματα άπογευματινά δια νεάνιδας από έλαφρό τούχο ή μολινομέταξο φανερύ

μεγάλοι στον λαιμό όταν λείπουν τα κεντήματα, χονενοί ελεύθερα και πλούσια σαν τραχηλιές. Και γύρω γύρω, εκεί που άκουμβή ή τραχηλιά στον γυμνό λαιμό, στεφανίκια από μεταξωτά τριανταφυλλάκια όμοια στο χρώμα του φορέματος, είτε σκοτεινότερα. Όμως τότε πρέπει και στην μέση ένα γύρω τριανταφυλλάκια, και στις άκρες των μανικιών — για να ειναι όμοιομορφο το φόρεμα και να λείψη κάθε άλλο στολίδι.

Έτσι λαουδοσσοφαναμένην, παρουσιάζεται ή κόρη σαν όνειρο, και μέσα στο φως της απλότητος φαίνεται άκόμη πειό έμορφη.

Στα μπλε χρώματα (έλεκτρικ, ρομαγιάλ, παστέλ, σιέλ) — σε κάθε μπλε πηγαινουν μαγευτικά τα ρός, φρέζ και βιέ - ρός τριανταφυλλάκια. Η σκιά του ρός μένει στην άντίληψη και στην αίσθησι εκείνης που θα το παραγγέλλη — όμως άπαραιτήτα πρέπει να ταιριάξη με την σκιά του μπλε και ν' άποτελή γλυκόν συνδυασμό.

Κι' ένα φόρεμα μαυρό, κατάλληλο για κόρη που πρωτοβγαίνει στην έπισημότητα ενός χορού. Όμως κι' εκεί, ως μη ξεχάση ή κόρη πώς πρέπει να ειναι άπείριτη.

Στα φορέματα αυτά τέλει παρουσιάζεται το ελληνικό πνεύμα. Τι ένδιαφέρει άν στις λεπτομέρειες δεν ειναι

ρησίας, πού μίς παγαίνει καί θά μίς παγαίγη ὅσο κα' ἄν μεταβληθοῦμε. Γιατί μέσα μίς ἔχουμε τήν ποιητική τῆς κληρονομικότητος.

Λοιπόν ἡ ἰδέα αὐτῆς, μὴ τόσο φανερά, ὡ' αὐτὸ τὸ ἀπλοῦστατο μεταξὺν φῶρεμα. Γόρῳ στὸ στήθος ἀπλόωνται πλατεῖα πλισσισμένη κορδέλλα ἀπὸ μουσελίνα θαμβή, κρύβεται βοτρυάκια κάτω ἀπὸ τὸ μεταξοτὸ καί καὶ φανερώσεται οὐρανόζουτος κρηματιστὰ τὴν μαγάλη.

Στὴ μέση, πού εἶνε ἰσηλὰ ἀνεβασμένη, καί στὰ μανίκια, σφιγὰ ἀπὸ πέτρες—ἀσπιδίονος τοῦ μαργαριταριοῦ.

Ἡ φρόντα διπλή, πιασμένη στὸ πλευρὸ, πρὸς τὸ γόνατο, ἀπὸ δέσμη Λονδουδιῶν μεταξοτῶν, πού ἔχουν τὸ χροῖμα τοῦ φρορέματος.

Νῦν ἡ Ἑλληνίδα, τέτοιον μόνο μπορεῖ νὰ εἶνε σήμερα ἀπὸ ἔνδυμα.

Μὲ τὸ εἶδος τὸ παλιὸ μέσα της, — πού πάντα νὰ λάμψη, καί κάτω ἀπὸ κάθε νέα μεταβολή πού θά τῆς δώσῃ ἡ γοή τῆς παγκοσμίου ζωῆς. Η ΑΘΗΝΑΙΑ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΤΩΝ "ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ"

ΠΕΝΤΕ μόνον ἔστειλαν φωτογραφίας διὰ τὸν ἄν διεγωνισμόν μας μὲ θέμα: Τοπίον Φθινοπωρινόν. Ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως, δύο ἔχουν σχετικὴν ἀξίαν, ἀλλ' εἶναι καθε ἓνα παρὰ τοπίον φθινοπωρινόν. Μία, ἀπαθίδει πραγματικῶς ὅτι ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ζητήσῃ τεχνικῶς καί αισθητικῶς, ἀλλ' αἱ διαστάσεις εἶναι τῶσον μικραὶ πού εἶναι δύσκαλη ἡ δημοσίευσίς. Ἐξηγήσαμε 13x18 καί 18x24 δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον, διὰ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ τοιχογράφησις καί δημοσίευσίς εἰς τὰ «Παναθηναῖα».

Θά ἐπαναλάβωμε προσεχῶς τοὺς Φωτογραφικοὺς Διαγωνισμοὺς μὲ διαφορετικοὺς ἔθρους.

Ο ΛΙΓΟΣ ΤΙΧΑ

Νέον πολιτικὸν κόμμα εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὸ «Προοδευτικόν».

Ὁ πρεσβευτὴς κ. Στρέϊτ ἐτέγραψε τὰ συμβόλαια μὲ τὸν διπλόγον κ. Στέγγελ, διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς διαικῆς μας ἰσημεσίας.

Αἱ ἐορταὶ τῆς 75ετηαῖδος τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου ἤ ἀρχίσουν τὸ ἀπόγευμα τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, τοῦ Μαρτίου. Αἱ ἐορταὶ ἀμαρτάνουν μὲ τὸ 16ον συνέδριον τῶν ἀνατολιστῶν.

Τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, εἰς τὰς 2 μ. μ. ἐπίσημος ἐναρξίς τῶν ἐορτῶν εἰς τὸν Παρθενῶνα ἀπὸ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Λιαδόπου. Εἰς τὰς 9 μ. μ. ἐπίσημος ὀμιλοῦ τῶν ξένων εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Πανεπιστημίου. Τὰς ἐπομένους ἡμέρας διάφοροι ἐκδηρῶμα. Τὴν Τετάρτην, 28 Μαρτίου, εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον ἡ «Ὀδύσειος Τῆμιανος» τοῦ Σοφοκλέους.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ὁ Φοῖβος, πρὸ τραγοῦδι Πλάτωνος Ροδοκανάκη, ἔκδοσις «Παναθηναίων» δρ. 2. τυπογρ. «Ἐστία» Μάισον καὶ Καργαδοῦρη.

Αἱ Παρῶσαι ἔξεταζόμεναι διὰ τῶν αἰώνων ἀπὸ Περικλέους Χ. Ἀπαστολίδου, Ἀθήναι τυπ. «Ἐστία» Μάισον καὶ Καργαδοῦρη.

Στοιχειώδης θεωρία περὶ τῶν φιλολογικῶν μαρτύρων ἀπὸ Ἀθανασίου Χ. Μπούτουρα. Ἀθήναι τυπογρ. Ραφτάνη δρ. 1.

Ναυτιλιακὸς δὴγός τῶν θαλασσῶν Μάρης καὶ Ἀξοφικῆς, μεταφράσις ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ ὑπὸ Ἰωάννου Ζαγομαλά Προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Νικολαίῳ. Ἐν Ἀθήναις τυπογραφεῖον «Ἐστία» Κ. Μάισον καὶ Ν. Καργαδοῦρη δρ. 40.

Arthur Schopenhauer, Ἡθικὴ Δίκαιον καὶ Πολιτικὴ ὑπὸ Νικ. Μπαλωμένου. Ἀθήναι. Τυπογραφεῖον «Ἐστία», Μάισον καὶ Καργαδοῦρη.

Ἱστορία τῆς Κρῶμνης ὑπὸ Α. Ι. Παρχαζίδου. Τροπέζους τυπ. Σερῶση, γρ. 8.

Περὶ ἡγήσις εἰς τὴν χώραν τῆς ἐλευθερίας ἢ κοινοτικὴ ζωὴ εἰς τὰς Ἑνωμένους Πολιτείας ὑπὸ Λουῖς Jucollot μεταφρ. Ἀνδρ. Π. Φαρμακοπούλου. Ἀθήναι. Ἐκδ. Ι. Κολλάρου βιβλιοπωλεῖον Ἐστίας δρ. 1.

Χρονικά, νέον περιοδικόν, ἐβδομαδιαῖον, τεύχος 6, διεθνοτικῆς Ἡλ. Π. Βουτιερίδης. Περιεχόμενα: Πολιτικὸν δελτίον. Ἡ Σημείωσις τῶν προσεχῶν ἐκλογῶν.— Ἀγῶν ἰδεολογίας ὑπὸ Α. Χ. Μπούτουρα.— Ἐξωτερικὰ ζητήματα.— Ἐντυπώσεις καὶ Σημειώσεις ὑπὸ Μαρία.— Κοινωνικὰ Χρονικά.— Φιλολογικὰ χρονικά ὑπὸ Ἡλ. Π. Βουτιερίδου.

Δελτία τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Ὀμίλου. Ἰανουάριος 1912. Ἀθήναι δρ. 1.50, τυπογρ. «Ἐστία» Μάισον καὶ Καργαδοῦρη.

Χριστιανικὴ Κρήτη, περιοδικὸν κατὰ μηνίαν ἐκδιδόμενον ἐπιμελεῖα τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησίας. Ἔτος Α. τεύχος Α. καὶ Β. διπλόν. Ἡράκλειον. Συνδρομὴ ἐτήσια δρ. 10.

Τὸ Ἡρώων τοῦ ἀγῶνος: τεύχος 9 καὶ 10, Ἀθήναι Ἑλληνικ. Ἐκδ. Ἐταιρία, τυπογρ. «Ἐστία» Μάισον καὶ Καργαδοῦρη.

Νέα Σιών ἐκκλησιαστικὸν περιοδικὸν σύγγραμμ. Τεύχος Νοεμβρίου — Δεκεμβρίου: Ἀγαπίου Ἱεροσόλυμα.

Ποικίλη Στὰ Ἰωάννου Ἀρσένη—Μιχαήλ Α. Ραφαήλοβιτς. Περίοδος Γ' ἔτος 15 Ἀθήναι.

Μουσική:

Ἀγάπη - Πόνος ἔρωτι, ὑπὸ Γ. Ξανθοπούλου, ποιήσις Ἑλένης Σβορώνου. Ἀθήναι ἔκδ. Γ. Φέξη.

Ἀγγέλλονται: Ἐπτα περσέοντα, λυρικά ποιήματα πρώτοινα καὶ μεταφράσις ὑπὸ Ἐδμόλπου.